ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - الدورة السوداء - إيفا دروشتيان

200.000 Լ.Ո. 100-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 198 (27269) ՇԱԲԱԹ, 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 8 ԷՋ

ՊԸՌՆԸՄ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՆՈՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԿՆՔՈՒՄԷՆ ԱՌԱՋ ՄԻՆՉԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՊԱՀ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍԷ

Բրիտանիոյ վարչապետ Անտի Պըռնըմ, յառաջիկայ շաբաթ Եւրոպական Միութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն հետ նախատեսուած վեհաժողովէն առաջ նախատեսեց, որ Եւրոպական Միութեան հետ նոր համաձայնագիրներ կնքելու բանակցութիւնները մինչեւ վերջին պահը շարունակուին:

Պըռնըմ Տապլինի մէջ եւրոպացի բազմաթիւ ղեկավարներու հետ ընդլայնուած ժողովէն ետք յայտնեց. «Յառաջիկայ օրերուն առաւելագոյն ջանքս պիտի թափեմ այս համաձայնութեան կնքումը երաշխաւորելու համար»:

«Կը կարծեմ, թէ բանակցութիւնները մինչեւ վերջին պահ պիտի շարունակուին, որովհետեւ հաւանական է, որ անոնք հետզհետէ դժուարանան, սակայն անոնց կռնակ պիտի չդարձնենք», աւելցուց Բրիտանիոյ վարչապետը:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆԱԾ ԵՆ ԱԶԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒԺԱՆԻՒԹԱՅԻՆ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ

Եւրոպական շարք մը երկիրներու ղեկավարներ եւ ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Եւրոպական Միութեան ղեկավարները Տապլինի մէջ Եւրոպական քաղաքական համայնքի 9-րդ վեհաժողովի ծիրին մէջ որդեգրած են միացեալ յայտարարութիւն մը՝ աջակցութիւն յայտնելով Հայաստանին: Յայտարարութիւնը հրապարակուած է Եւրոպական խորհուրդի կայքին վրայ:

«Ֆրանսայի, Լաթվիոյ, Լիթուանիոյ, Էսթոնիոյ, Լեհաստանի եւ Բրիտանիոյ ղեկավարներն ու ներկայացուցիչները, ինչպէս նաեւ Եւրոպական խորհուրդի նախագահը եւ Եւրոպական Միութեան արտաքին եւ անվըտանգութեան քաղաքականութեան բարձր ներկայացուցիչը այսօր Տապլինի մէջ՝ Եւրոպական քաղաքական համայնքի վեհաժողովի ծիրին մէջ, հանդիպած են Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ:

«Գերմանիոյ, Նորվեկիոյ, Լեհաստանի, Նետերլանտներու, Եւրոպական խորհուրդի նախագահին եւ Եւրոպական յանձնաժողովի նախագահին հետ միասին անոնք հանդէս եկած են հետեւեալ յայտարարութեամբ.

«Մենք կը վերահաստատենք մեր աջակցութիւնը Հայաստանի Հանրապետութեան գերիշխանութեան, տարածքային ամբողջականութեան, կայունութեան, անկախութեան ու դիմակայունութեան:

Շար.ը՝ էջ 8

ՈՒԺԱՆԻԹԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

ՔԱՐԻՒՂԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ՏԱՐՈՒԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԵՌԱՄՍԵԱԿԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՊԻՏԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑԵՆ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԸ

Ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան համաձայն, հոկտեմբերին Արաբական ծոցէն քարիւղի արտածումները հասած են Իրանի դէմ ամերիկեան պատերազմէն առաջուան իրենց մակարդակի 82 առ հարիւրին, ինչ որ Հորմուզի նեղուցին ճամբով մատակարարումներու յաւելման լոյսին տակ, շրջանէն մատակարարումներու հոսքի առողջացման նշան է:

Գործակալութիւնը, որուն կեդրոնատեղին Փարիզի մէջ է, զեկուցում մը հրապարակելով նշեց, որ Արաբական ծոցէն քարիւղի արտածումները հոկտեմբերին ամսական դրութեան հիմամբ բարձրացած է օրական 740 հազար տակառով եւ հասած օրական 15 միլիոն տակառի, իսկ Հորմուզի նեղուցին ճամբով քարիւղի հոսքը աճած է օրական 440 հազար տակառով եւ հասած օրական 11,8 միլիոն տակառի:

Ուժանիւթի միջազգային գործակալութիւնը շեշտեց, որ քարիւղի համաշխարհային շուկան Ծոցի շրջանէն մատակարարումներու առողջացման ազդեցութեան տակ կ՚ուղղուի դէպի մատակարարման աւելցուք, եւ կը նախատեսուի, որ քարիւղի մատակարարումները 2026 թուականին պիտի նուազին օրական 4,8 միլիոն տակառով, նախքան 2027 թուականին օրական շուրջ 6,6 միլիոն տակառով պիտի աճին՝ աւելցնելով, որ տարուան վերջին եռամսեակին քարիւղի համաշխարհային մատակարարումները պիտի գերազանցեն պահանջարկը:

ԹՐԱՄՓ. «ՍԷՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻԱՆ, ՔԱԹԱՐԸ, ՔՈՒԷՅԹՆ ՈՒ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՆՁՄԷ ԽՆԴՐԵՑԻՆ ԻՐԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐՈՇ ԱՏԵՆ ԱՅՍՊԷՍ ՊԱՀԵԼ»

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ նշեց, որ Սէուտական Արաբիան, Քաթարը, Քուէյթն ու Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները իրմէ խնդրած են Իրանի վերաբերեալ կացութիւնը որոշ ատեն այսպէս պահել՝ նշելով, որ այդ պետութիւնները զինք մղած են Թեհրանի նկատմամբ տարբեր ձեւով վարուելու:

Ըստ Թրամփի, եթէ այդ պետութիւնները այդ խնդրանքը չներկայացնէին, ինք Իրանը «ամբողջովին» պիտի ոչընչացնէր, եւ, ինք կրնայ «իրանեան վարչակարգին անմիջապէս վերջ տալ», սակայն ընտրած է ուղի մը, որ աւելի երկար կը տեւէ, ընդառաջելով նշեալ երկիրներուն, որոնց կ՚ուզէ պաշտպանել:

Ան Միջին Արեւելքի պետութիւններուն հետ Ուաշինկթընի յարաբերութիւնը որակեց «հոյակապ»՝ մատնանշելով Միացեալ Նահանգներու մէջ անոնց ներդրումներու ծաւալը:

Սպիտակ տան ղեկավարը հաւանական նկատեց, որ պենզինի գինը միջանկեալ ընտրութիւններուն մէջ քուէարկողներու դիրքորոշման վրայ ամէնէն շատ ազդած ազդակը եղած ըլլայ՝ աւելցնելով, որ կը նախատեսէր, որ ամերիկացիները տոկան վառելանիւթի գիներու բարձրացման, եւ թեկնածուները կարենան շրջանցել անոր քաղաքական հետեւանքները: Ան պնդեց, որ գիներու բարձրացումը, Իրանին հիւլէական զէնք ձեռք ձգելը արգիլելուն դիմաց, գին մըն է, որուն կարելի է տոկալ:

Թրամփ նշեց, որ Միացեալ Նահանգներ պահպանած են Իրանի ելեկտրականութիւն արտադրելու կարողութիւնը եւ չեն թիրախաւորած ուժանիւթի ոլորտը՝ աւելցնելով, որ Միացեալ Նահանգներ կրնան Իրանի այդ ոլորտը, կամուրջներն ու արտադրողական կարողութիւնը քանդել երեք օրուան մէջ՝ իւրաքանչիւրին համար մէկ օր արագութեամբ:

Ան նախքան այդ ալ յայտնեց, որ իրանեան վարչակարգը կը քայքայուի, հակառակ անոր յայտարարութիւններուն, որոնց միջոցով կը փորձէ իր ուժը ցուցադրել:

Միացեալ Նահանգներու նախագահը նշեց, որ Իրան Հորմուզի նեղուցին վրայ իր վերահսկողութիւնը կորսնցուց, եւ ինք պիտի չտատամսի զինուորական քայլեր որդեգրելու, «եթէ ուզած ներկայ քայլերը չիրականանան»:

«Եթէ անհրաժեշտ ըլլայ Իրանի դէմ զինուորական ուժը դարձեալ կիրարկելու, պիտի չտատամսինք, եւ կրնամ ատիկա հիմա ընել», աւելցուց Թրամփ:

Թրամփի եւ Քաթարի վարչապետ Մոհամետ Պըն Ապտելռահման Ալ Թանիի Իրանի վերաբերեալ ժողովին ծանօթ դիւանագէտ մը «Ֆայնենշըլ Թայմս» օրաթերթին յայտնած է, որ քննարկումները դրական էին, եւ անոնց ընթացքին համաձայնութիւն գոյացաւ, թէ դիւանագիտութիւնը համաձայնութեան հասնելու նախընտրելի ուղին է:

Ամերիկացի պաշտօնատար մը իսրայէլեան պետական պատկերասփիւռի կայանին յայտնած է. «Ամերիկեան բանակի կեդրոնական շրջանի հրամանատարութիւնը Ամերիկայի մէջ իսրայէլեան բանակի ներկայացուցիչներուն, ինչպէս նաեւ Ծոցի երկիրներուն յայտնեց, որ անհրաժեշտ է մօտ օրէն Իրանի հետ կռիւի վերսկսման հաւանականութեան պատրաստուիլ»:

Պատկերասփիւռի կայանին համաձայն, Միացեալ Նահանգներ կը շարունակեն շրջան զինուորական սարքեր ու ներուժ տեղափոխել, եւ Միացեալ Նահանգները ներկայիս Միջին Արեւելքի եւ Եւրոպայի իրենց ռազմակայաններուն մէջ վառելանիւթ մատակարարող շուրջ 200 օդանաւեր ունին, եւ յունիսէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով «Ճորճ Ուաշինկթընը» եւ «Ճորճ Պուշ» օդանաւակիրները շրջանին մէջ կը գտնուին, իսկ «Ռուզվելթ» օդանաւակիրը յառաջիկայ շաբաթ Արաբական ծով պիտի հասնի:

Ներկայացուցիչներու տան մէջ դեմոկրատականներու պետ Հաքիմ Ճերֆրիզ Իրանի դէմ պատերազմը որակեց «աղէտալի եւ անօգուտ»՝ շեշտելով, որ դեմոկրատականները առաջին իսկ օրէն անոր դէմ էին:

Ան նշեց, որ պատերազմին պատճառով ապրանքներու գիները բարձրացան, Ամերիկան նուազ ապահով դարձաւ, եւ իրանեան վարչակարգին ուժը աճեցաւ: Ան խոստացաւ ամէն ջանք թափել այդ պատերազմին վերջ տալու համար:

ՔՈՒՇՆԵՐ. «ԱՌԱՆՑ ԵՒՐՈՊԱՑԻՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԵՒ ՔԻԵԻ ՄԻՋԵՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԿՆՔԵԼ»

Ուքրանիոյ նախագահ Վոլոտիմիր Զելենսքի յայտնեց, որ եւրոպացիները Ռուսիոյ հետ պատերազմին վերջ տալու յառաջիկայ բանակցութիւններուն ներկայ պիտի ըլլան: Ան այս մասին յայտարարեց Տապլինի մէջ ամերիկացի պատուիրակներ Սթիւ Ուիթքոֆի եւ Ճարետ Քուշների հետ իր հանդիպումէն ետք:

Ամերիկացի պատուիրակ Ճարետ Քուշներ իր կարգին շեշտեց, որ Մոսկուայի եւ Քիեւի միջեւ «կարելի չէ այս համաձայնութիւնը կնքել, առանց բանակցութեան սեղանին վրայ եւրոպացիներու ներկայութեան»:

«Կը կարծեմ, որ այդ մէկը Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ կըրնանք իրագործել», աւելցուց Քուշներ:

Ան նաեւ ընկերային ցանցերու վրայ գրեց. «Երկու կողմերն ալ այժմ համաձայնած են ընդլայնելու բանակցութիւններու յաջորդ փուլը՝ այնտեղ ներառելով մեր եւրոպացի գործընկերները: Ատիկա մեզի պիտի արտօնէ դիտարկել Եւրոպայի մէջ անվտանգութեան ոլորտի աւելի լայն յետպատերազմեան պայմանաւորուածութիւնները՝ Ուքրանիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ տարածքային տարակարծութիւններու հետ միատեղ»:

Քուշներ հինգշաբթի օր յայտարարած էր, թէ Ուքրանիոյ հակամարտութեան կարգաւորման շուրջ բազմակողմ բանակցութիւններու նոր փուլը տեղի պիտի ունենայ յաջորդ շաբաթ:

Փութին Ուիթքոֆի եւ Քուշների հետ իր բանակցութիւններէն ետք Քրեմլին հրաւիրած է ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի մնայուն անդամները, եւ Ապու Տապիի մէջ Ռուսիոյ պատուիրակութեան անդամներէն խնդրած է ներկայացնել բանակցութիւններու արդիւնքները:

Եւրոպական Միութեան արտաքին ու անվտանգութեան քաղաքականութեան բարձրագոյն յանձնակատար Քայա Քալլաս յայտարարեց. «Ռուսերը խաղաղութեան բանակցութիւններուն մէջ ուժեղ

Շար.ը՝ էջ 8

ՓԱՇԻՆԵԱՆ ԵՒ ԱԼԻԵԻ ՏԱՊԼԻՆԻ ՄԷՋ ՄԻՏՔԵՐ ՓՈԽԱՆԱԿԵՑԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՅԱՌԱՋՄՂՄԱՆ ՇՈՒՐՋ

Տապլինի մէջ Եւրոպական քաղաքական համայնքի վեհաժողովին ընթացքին 12 նոյեմբերին հանդիպում ունեցան Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը եւ Ազրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը:

Հայաստանի կառավարութեան լրատուականի հաղորդագրութեան համաձայն, պետութիւններու ղեկավարները միտքեր փոխանակեցին Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խաղաղութեան օրակարգի յառաջմղման շուրջ՝ հիմնուելով 8 օգոստոս 2025-ին Ուաշինկթընի մէջ կայացած խաղաղութեան վեհաժողովի արդիւնքներուն եւ անոր ծիրին մէջ ստորագրուած ուաշինկթընեան միացեալ հռչակագիրին վրայ:

«Քննարկումները կենտրոնացած էին երկու երկիրներուն միջեւ խաղաղութեան հետագայ ամրապնդման ուղղուած գործնական քայլերուն վրայ, որոնց շարքին՝ փոխադրական եւ տարանցիկ կապերի զարգացման, տնտեսական ու առեւտրական յարաբերութիւններու, սահմաններու սահմանազատման, ինչպէս նաեւ վըստահութեան ամրապնդման միջոցառումներու իրականացման շուրջ», կը նշուի հաղորդագրութեան մէջ:

Անոնք քննարկեցին «Թրամփի ուղի»-ի զարգացման ընթացքը, անոր երկաթուղային եւ մայրուղիի բաղադրիչներու ծրագրաւորումն ու նախագծումը, ինչպէս նաեւ այս երթուղիով տարանցիկ կապերու հեռանկարները:

Իբրեւ դրական զարգացում նշուեցաւ Ազրպէյճանի տարածքով դէպի Հայաստան եւ Հայաստանէն ապրանքներու տարանցումը: Անցեալ տարուան նոյեմբերէն ի վեր Ազրպէյճանի տարածքով Հայաստան տեղափոխուած է ընդհանուր առմամբ 105 հազար թոն բեռ:

Կողմերը նաեւ միտքեր փոխանակեցին Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ տնտեսական ու առեւտրական յարաբերութիւններու հետագայ զարգացման կարելիութիւններուն վերաբերեալ, որոնց կարգին քննարկուեցան նաեւ ելեկտրականութեան ցանցերու յառաջիկայ փոխկապակցութեան վերաբերող հարցեր:

Անոնք ընդգծեցին շրջակայ միջավայրի եւ անդրսահմանային ջրային պաշարներու ոլորտին մէջ համագործակցութեան կարեւորութիւնը եւ ողջունեցին անդրսահմանային գետերու կառավարման հարցերով աշխատանքային խումբերու ստեղծումը:

Փաշինեան եւ Ալիեւ վերահաստատեցին խաղաղութեան գործընթացի դրական կշռոյթի պահպանման, ինչպէս նաեւ շրջանին մէջ խաղաղութեան, կայունութեան եւ բարգաւաճման ամրապնդման վերաբերող երկխօսութեան շարունակութեան կարեւորութիւնը:

Նոյն բովանդակութեամբ հաղորդագրութիւն տարածեց նաեւ ազրպէյճանական կողմը:

Տապլինի մէջ զրոյցներ ունեցան նաեւ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներ Արարատ Միրզոյեան եւ Ճէյհուն Պայրամով, Հայաստանի Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Ալեն Սիմոնեան եւ Ազրպէյճանի նախագահի օգնական Հիքմեթ Հաճիեւ:

ՊԱՔՈՒ «ԲԱՐԲԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ» ՆԿԱՏԵՑ ԵՐԵՒԱՆԻ ԿԱՊՈՅՏ ՄՇԿԻԹԻ ԴԱՀԼԻՃԸ ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՆՈՒՆՈՎ ԿՈՉԵԼՈՒ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Երեւանի Կապոյտ մզկիթին մէջ տեղի ունեցած մշակութային նախաձեռնութիւնը յարուցած է Կովկասի մահմետականներու վարչութեան դժգոհութիւնը: Ազրպէյճանական հոգեւոր կառոյցը տեղի ունեցածը որակեց «բարբարոսութիւն» եւ «սադրանք»՝ Հայաստանի իշխանութիւններէն պահանջելով կանխել նման ձեռնարկներ:

Խօսքը Հայաստանի մէջ Իրանի դեսպանութեան մշակոյթի կեդրոնին կազմակերպած միջոցառման մասին է, որուն ընթացքին ներկայացուած է պարսիկ բանաստեղծ Ֆիրտուսիի «Շահնամէ» գործին ամբողջական հայերէն արձակ թարգմանութիւնը, մզկիթի հանդիսութիւններու դահլիճն ալ անուանակոչուեցաւ Եղիշէ Չարենցի անունով: Արարողութեան մասնակցեցաւ նաեւ աշխատանքային այցելութեամբ Երեւան գտնուող Իրանի փոխնախագահ սէյիտ Համիտ Փուրմոհամեդիին:

Կովկասի մահմետականներու վարչութիւնը, սակայն, կը պնդէ, որ մզկիթին մէջ կայացած ձեռնարկը անհամատեղելի է իսլամական կրօնական աւանդութիւններուն հետ:

Շար.ը՝ էջ 8

ՀՅՈ 136 -ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻԻՆ
ՎԵՐ ԿԱՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ
27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026

ՊԻԼԱԼ ԷՐՏՈՂԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ ԻՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի հինգշաբթի երեկոյեան իր գրասենեակին մէջ ընդունեց Թուրքիոյ նախագահի որդին՝ Պիլալ Էրտողանն ու անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը, ներկայութեամբ Լիբանանի մէջ Թուրքիոյ դեսպան Մուրաթ Լիւթեմի:

Հանդիպումի ընթացքին անդրադարձ կատարուեցաւ Լիբանանի եւ շրջանին մէջ ընդհանուր կացութիւններուն, ինչպէս նաեւ Լիբանանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկկողմանի յարաբերութիւններուն ու զանոնք ամրապնդելու կարելիութիւններուն:

Էրտողան նաեւ այցելեց Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան նախկին ղեկավար Ուալիտ Ժոմպլաթի: Հանդիպումին ներկայ էին թրքական «Եուևուս Էմրէ» հիմնարկի տնօրէն դոկտ. Սելիմ Արկիւնը, Ժողովրդավարական հանդիպում երեսփոխանական պլոքէն Ուաէլ Ապու Ֆաուրն ու Ֆայսալ Սայեղը, Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան փոխնախագահ Զահեր Ռաատը եւ առողջապահութեան նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Ուիամ Ապու Համտանը:

Էրտողան հանդիպումէն ետք յայտնեց, որ Ժոմպլաթին շնորհակալութիւն յայտնած է լիբանանեան ընկերութեան իր բերած նպաստին համար, եւ անոր փոխանցած իր հօր ողջոյններն ու բարեմաղթութիւնները:

Ժոմպլաթ իր կարգին յայտնեց. «Թուրքիան ու նախագահ Էրտողանը կը զօրակցին Լիբանանի կայունութեան, գերիշխանութեան եւ անկախութեան: Մեկնելով այս զօրակցութենէն՝ կը փափաքինք երկու երկիրներուն միջեւ քաղաքական, մշակութային ու տնտեսական փոխանակումները զարգացնել, եւ պէտք է գիտակցինք շրջանին մէջ երկխօսութեան ու կայունութեան ամրապնդման մէջ Թուրքիոյ դերակատարութեան կարեւորութեան»:

Պիլալ Էրտողան Պէյրութի «Լը Կրէյ» պանդոկին մէջ մասնակցեցաւ տնտեսութեան եւ առեւտուրի նախարար Ամեր Պսաթի հովանաւորութեամբ ու ներկայութեամբ, եւ Աջակցութեան ու զարգացման համար գործարարներու միութեան՝ ԻՐԱՏԷ-ի հրաւէրով «Լիբանանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ռազմավարական ղեկավարութեան երկխօսութիւնը» խորագիրով կլոր սեղանի մը:

Հանդիպումին ներկայ եղան նաեւ զբօսաշրջութեան նախարար Լորա Լահուտը, աշխատանքի նախարար Մոհամետ Հայտարը, երեսփոխան Իպրահիմ Մնէյմնէն եւ շարք մը քաղաքական, դիւանագիտական եւ մամլոյ անձնաւորութիւններ:

Էրտողանի որդին երէկ ուղղուեցաւ հիւսիսային Լիբանան: Ան Թրիփոլիի Մանսուրի մզկիթի սրահին մէջ հանդիպում ունեցաւ Թրիփոլիի միւֆթի շէյխ Մոհամետ Իմամի եւ քաղաքի շարք մը երեսփոխաններու եւ ականաւոր գործիչներու հետ, ապա մզկիթին մէջ **նամազին** մասնակցեցաւ: Ան Թրիփոլիի մէջ արժանացաւ ժողովրդային ընդունելութեան:

Էրտողան այս առիթով խօսք մը արտասանելով յայտնեց. «Կարիքը ունինք, որ Լիբանան ներքնապէս միասնական ըլլայ, եւ Թուրքիան Լիբանանին քոյր մը ըլլայ, Սուրիան Լիբանանին քոյր մը ըլլայ, եւ Թուրքիան եւ Սուրիան քոյրեր ըլլան»:

«Թուրքիան երբեք պիտի չարտօնէ, որ Լիբանանը առանց թիկունքի կամ լուծումի մնայ», յայտարարեց Էրտողանի որդին:

«Արժանապատուութիւն» հոսանքի ղեկավար, երեսփոխան Ֆայսալ Քարամէ շեշտեց. «Պիլալ Էրտողանի եւ բոլոր հիւրերու հիւրընկալումը բացառապէս լիբանանեան պետութեան ու անոր հաստատութիւններուն ճամբով է»:

«Այցելուներու պաշտօնական խողովակներու ճամբով վերադառնալը բացակայութեան ժամանակաշրջաններէ ետք պետութեան Թրիփոլիի մէջ ներկայութեան վերականգնման ապացոյց է», ըսաւ ան՝ շեշտելով, որ անհրաժեշտ է, որ պետութիւնը մնայ բոլոր լիբանանցիները «միաւորող երթիքը, եւ օրինականութիւնը ըլլայ անոնց միջեւ միակ իրաւարարը, որպէսզի Լիբանանը մնայ իր բոլոր զաւակներուն համար վերջնական ու արաբական պետութիւն մը»:

Քարամէ բարձր գնահատեց «սիրնական գաղափարի եւ շրջանին մէջ անոր տարածուելուն դիմակայման մէջ թրքական դերակատարութիւնը»՝ կոչ ուղղելով այս երկխօսութիւնը ամրապնդելու արաբական պետութիւններու եւ Ծոցի արաբական պետութիւններուն, նախ եւ առաջ Սէուտական Արաբիոյ հետ սերտ գործակցութեան ճամբով:

«Թուրք-արաբական այս համախմբումը շրջանային կայունութեան հաստատման եւ Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ Մոհամետ Պըն Սալման իշխանին Միջին Արեւելքը «Նոր Եւրոպա» դարձնելու տեսլականի իրականացման միակ ուղին է», յայտնեց Քարամէ:

«Այս ձգտումը կ'իրագործուի միայն կայունութեամբ, որ ուժ կը պահանջէ, եւ այդ ուժը միայն արաբներուն ու իսլամներուն միջեւ միասնականութեամբ կը կառուցուի», նշեց երեսփոխանը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՏՈՔԹ. ԱՐՄԵՆԱԿ ԵՂԻԱՅԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 15 նոյեմբեր 2026-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՌԻԱԾԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ ՊԻԼԱԼ ԷՐՏՈՂԱՆԻ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՅՍՏԱԿԱՑՈՒՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Նախկին երեսփոխան Ալֆրետ Ռիաշի Թուրքիոյ նախագահի որդիին՝ Պիլալ Էրտողանի լիբանանցի պաշտօնատարներուն կատարած շրջագայութեան մասին հարց տուաւ. «Ի՞նչ հիմամբ անոր կ'արտօնուի լիբանանեան հողերուն վրայ ժողովրդային փառատօներ եւ ձեռնարկներ կազմակերպել ու անոնց մասնակցիլ»:

«Այս հարցականները յստակ պաշտօնական բացատրութիւններ կը պահանջեն՝ մեկնելով լիբանանեան գերիշխանութեան յարգման անհրաժեշտութեան ու պետութիւններու միջեւ փոխադարձութեան սկզբունքէն՝ հեռու մնալով արժեչափերու գործադրութեան որեւէ կամայականութենէ», ըսաւ ան:

Ռիաշի այս առումով յաւելեալ հարցում մը ուղղեց. «Արդեօք, օրինակ, Լիբանանի նախագահի որդիին՝ Խալիլ Աունի Թուրքիա այցելութեան պարագային պիտի արտօնուէ՞ր թուրք պաշտօնատարներուն նոյնպիսի այցելութիւններ տալ, կամ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի կողմէ ընդունելութեան պիտի արժանանա՞ր ան: Անոր պիտի արտօնուէ՞ր թրքական հողերուն վրայ փառատօներ եւ ձեռնարկներ կազմակերպել կամ անոնց մասնակցիլ»:

«Այս հարցումները անձերու կամ քաղաքացիութիւններու առնչուած չեն, այլ միջազգային յարաբերութիւններուն մէջ հիմնական սկզբունքի մը, որ փոխադարձ յարգանքը, իրերահաւասարութիւնն ու պետութիւններու գերիշխանութիւններուն պահպանումն է», եզրափակեց Ռիաշի՝ լիբանանեան շահագրգիռ կողմերուն կոչ ուղղելով իրողութիւններուն եւ իրաւական ու դիւանագիտական արդարացումներուն վրայ հիմնուած բացատրութիւններ տալու՝ առ ի պահպանում այն ինչին, որ մնացած է լիբանանեան գերիշխանութենէն, եւ ամրապնդելու այն սկզբունքը, թէ Լիբանանը գերիշխան պետութիւն է, եւ կարելի չէ անոր հետ երկակի չափանիշերով վարուիլ:

ՀԱԺ ՀԱՍԱՆ. «ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՅ ՈՒ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ»

Հաւատարմութիւն դիմադրութեան երեսփոխանական պլոքի անդամ Հիւսէյն Հաժ Հասան Հըզպալլայի կազմակերպած «Նահատակի օր»-ուան նշման ընթացքին իր խօսքը նահատակներուն ուղղելով յայտնեց. «Ձեր ճամբան պիտի շարունակենք, եւ ոչ մէկ ուժ, ճնշում, ահաբեկում, պարտադրում կամ որեւէ բան պիտի կարենայ մեզ մղել հրաժարելու այն ուղիէն, որ դուք անցաք եւ ձեզի հետ մենք պիտի անցնինք, որքան ալ փորձութիւնները, դժուարութիւններն ու խոչընդոտները ծանրանան»:

«Ան, որ կը կարծէ, թէ Ամերիկային ու Իսրայէլին ապաւինիլը՝ ընդդէմ Դիմադրութեան, ճիշդ ուղին է, կը սխալի: Փոխարէնը, անոնց ապաւինիլը՝ ընդդէմ Դիմադրութեան, սխալ ուղի է բոլորին համար, ներառեալ արաբներուն, իսլամներուն, քրիստոնեաներուն, լիբանանցիներուն եւ բոլոր ազգութիւններու, քաղաքացիութիւններու եւ հայրենիքներու մարդոց համար», ըսաւ երեսփոխանը:

«Ամերիկացիներն ու իսրայէլացիները, շարք մը արեւմտեան ու արաբական պետութիւններ, եւ լիբանանեան կարգ մը ներքին կողմեր կը կարծէին, թէ 2024 թուականի պատերազմին, անկէ ետք 15 ամիսներու ընթացքին, ապա 2026 թուականի պատերազմի ընթացքին Դիմադրութեան վերջ պիտի տան, սակայն չկրցան ու պիտի չկարենան Դիմադրութեան վերջ տալ. անիկա, Աստուծոյ կամքով, կայ ու պիտի մնայ», նշեց Հաժ Հասան:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ նախագահ Ժոզեֆ Աուն երէկ լիբանանցիներուն կոչ ուղղեց՝ իրենց տուներուն, հաստատութիւններուն, ընկերութիւններուն եւ դպրոցներուն վրայ, մասնաւորաբար 20 նոյեմբերէն մինչեւ 22 նոյեմբեր՝ Անկախութեան տօն, լիբանանեան դրօշ բարձրացնելու:

●ՀԻՊԱ Նասր. «Կը նախատեսուի, որ ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպանը երկուշաբթի եւ երեքշաբթի օր այցելէ Լիբանան, ուր հանդիպում պիտի ունենայ հանրապետութեան նախագահ Ժոզեֆ Աունի, վարչապետ Նաուաֆ Սալամի եւ խորհըրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի հետ»:

●ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Տիար» օրաթերթին. «ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպանը իր հետ Պէյրութ պիտի բերէ շարք մը հարցումներ, եւ պետութենէն կը յուսայ հրաւային Լիբանանի մէջ բանակի իշխանութիւնը ամրապնդող նոր դասաւորումներու անցնելու պատրաստակամութեան մասին վճռական պատասխաններ ստանալ»:

●ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դիւանագիտական աղբիւրներ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Լիբանանեան թղթածրարը Ուաշինկթընի մէջ սառեցուելու եզրին է, եթէ Պէյրութ զինաթափման եւ զէնքը պետութեան մենաշնորհը դարձնելու վերաբերեալ իր դիրքորոշումը չվճռէ եւ առանց յաւելեալ ուշացման գործադրութեան չսկսի»:

●ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ աղբիւր մը «Ժումհուրիա» օրաթերթին. «Վարչապետ Սալամ աշխուժ հաղորդակցութիւններ կ'ունենայ ՖԻՆԻԻԼ-ի հեռացումէն ետք հարաւային Լիբանանի մէջ կացութեան վերաբերեալ պատկերացում պատրաստելու համար, որովհետեւ կը գիտակցի հարաւային Լիբանանին սպասող վտանգներու ծաւալին: Ան այս հարցին գծով երկարատեւ քննարկում ունեցաւ ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Կութիերեսի հետ»:

●ՀԻՊԱ Նասր. «Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփի վարչակազմը կը սերտէ ստեղծումը Եգիպտոսի մէջ տեղակայուած Բազմազգեան եւ դիտորդական ուժին (Էմ.Էֆ.Օ.) նման **մեքանիզմի** մը՝ իբրեւ ՖԻՆԻԻԼ-էն ետք փուլի հաւանական դասաւորում՝ հսկելու համար Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ եռակողմ համաձայնութեան գործադրումին:

«Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքօ Ռուպիօ, որ այս հարցին մօտէն կը հետեւի, քանի մը օր առաջ հսկողութեան քաղաքային ուժի ստեղծման կարելիութիւնը առաջարկեց»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Շարք Պլումպըրկ»-ին. «Ուաշինկթընն Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ շրջագծային համաձայնութեան հսկողութեան որոշակի **մեքանիզմ** մը կ'ուսումնասիրէ: Լիբանանի մէջ շրջագծային համաձայնութեան հսկողութեան **մեքանիզմը** Բազմազգեան եւ դիտորդական ուժին (Էմ.Էֆ.Օ.) նման է»:

●ՀԻՊԱ Նասր. «Միացեալ Նահանգներ իրենց եւրոպացի գործընկերներուն, մասնաւորաբար Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ հետ ՖԻՆԻԻԼ-ը փոխարինող քաղաքային դիտորդական ուժ ստեղծելու շուրջ բանակցութիւններ կը վարեն»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Շարք Պլումպըրկ»-ին. «Ամերիկեան վարչակազմը եւրոպացիներուն հետ հարաւային Լիբանանի մէջ առաջարկուած դասաւորումներուն շուրջ խորհրդակցութիւններ կ'ունենայ»:

●«ՆԻՏԱ ՈՒԱԹԱՆ» օրաթերթ. «Եւրոպական Միութեան կարգ մը երկիրներու գնահատումով, Իսրայէլ կրնայ իր զինուորական գործողութիւններուն վերսկսիլ եւ անոնց ծիրը ընդլայնելով

Շար.ը՝ էջ 8

ՄԻՒՖԹԻ ՔԱՊԱԼԱՆ. «ՊԻՏԻ ՉԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ՈՐԵՒԷ ԳՈՐԾԱՐՔ, ՈՐ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՇԱՀԵՐԸ ԿԸ ԽԱԹԱՐԷ»

Ժաֆֆարականներու միւֆթի շէյխ Ահմետ Քապալան երէկ ուրբաթ օրուան նամազի ընթացքին յայտնեց. «Կասկած չունիմ, թէ չափազանց կարեւոր պատմական պահու մը մէջ կ'ապրինք, մանաւանդ որ Միջին Արեւելքի վերաբերեալ Ուաշինկթընի տասնամեակներէ ի վեր կիրարկած ծրագիրը Միացեալ Նահանգներու յոռեգոյն պատմական ձախողութեան, իմա՛ պատմական պարտութեան աւարտին եզրին է: Պահը միջինարեւելեան կշիռի կեդրոնին է՝ Թուրքիոյ, Փաքիստանի եւ Սէուտական Արաբիոյ, ինչպէս նաեւ Իրանի մեծ կեդրոնին, որովհետեւ այն, ինչ որ Թեհրանը այս առումով կատարեց, կարելի է ամբողջ դար մը չկրկնուող «իւրայատուկ առիթ» որակել:

«Չենք չափազանցեր, եթէ այսօր ըսենք, թէ Ուաշինկթընն ու Թել Աւիւը իրենց պատմական յոռեգոյն պահը կ'ապրին, մինչ աշխարհը կը փոխուի իրանեան ռազմավարական յաղթանակին ազդեցութեան տակ, եւ Սէուտական Արաբիոյ, Փաքիստանի եւ Թուրքիոյ ներկայացուցիչներուն Թեհրանի մէջ ժողովի օրուան նկարը, որ աշխարհը տեսաւ, կրնայ ամփոփել շրջանային նոր համակարգը»:

«Այս երկրի գործադիր իշխանութեան կոչ կ'ուղղեմ հասկնալու, թէ լուծումը Լիբանանի մէջ է եւ ոչ թէ ամօթալի բանակցութիւններուն մէջ: Իսլամապատի ուղին ազգային ու գերիշխանական պահանջ է, առանց որուն գործադիր իշխանութիւնը կը կորսնցնէ իր ազգային ծածկոյթն ու գերիշխանական կարողութիւնը», ըսաւ միւֆթի Քապալան:

Շար.ը՝ էջ 8

ՀԸԶՊԱԼԼԱ. ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆՔ ՊԱՀՐԷՅՆԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԴԷՄ ԿԻՐԱՐԿՈՒՈՂ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆԻՐԱՒՈՒԹԻՒՆԸ»

Հըզպալլա հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց. «Այն պահուն, երբ բռնակալ Ամերիկան եւ յանցագործ Իսրայէլը կը յարձակին Պաղեստինի, Իրանի, Լիբանանի եւ շրջանի պետութիւններուն վրայ՝ խլելով անոնց անվտանգութիւնն ու կայունութիւնը, եւ կը փորձեն անոնց համար գծել իսրայէլեան քարտէս մը, եւ մինչ պէտք է համատեղել ջանքերը՝ այս յարձակումը դիմակայելու, շրջանի երկիրներուն միջեւ համախմբուածութիւն եւ համագործակցութիւն ստեղծելու համար, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր երկրի ջանքերը համատեղել իր ժողովուրդի ջանքերուն հետ՝ անխուսափելի վտանգները դիմակայելու համար, կը տեսնենք, որ Պահրէյնի վարչակարգը անհանդուրժող կը դառնայ իր ժողովուրդի կամ խումբերու կողմէ ներքին եւ արտաքին մակարդակներու վրայ, իր ժողովուրդին կամքին հակասող ու անոր շահերը մսխող, իր կիրարկած ստրկամիտ եւ հնազանդ քաղաքականութեան նկատմամբ առարկութիւններու նկատմամբ»:

«Այս հարցը կը պահանջէ արդարութեան համար կեցուածք եւ մեր ու ազգի ձայներու բարձրացում՝ բացայայտելու անարդարութիւնը, որ կը կրէ Պահրէյնի ժողովուրդը, որուն դէմ վարչակարգը տարբեր տեսակի ճնշումներ կը բանեցնէ անոր խաղաղ բողոքի ցոյցերու եւ Պահրէյնը Ամերիկայի եւ սիոնական գոյացութեան ծառայող յարձակումի հարթակի եւ շարունակական անիրաւութեան թատերաբեմի վերածուիլը մերժելուն համար», ըսաւ կուսակցութիւնը:

Շար.ը՝ էջ 8

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կեսարիոյ բարեսիրական ընկերակցութեան վարչութիւնը իր հայրենակիցները կը հրաւիրէ Ընդհանուր անդամական ժողովի, որուն ընթացքին տեղի պիտի ունենայ նաեւ վարչական նոր կազմի ընտրութիւն: Ժողովը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 29 նոյեմբեր 2026-ին, առաւօտեան ժամը 10:30-ին, ընկերակցութեան կեդրոնին մէջ, Զալքա:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

Երկուշաբթի, 9 նոյեմբեր 2026-ի երեկոյեան ժամը 6:30-ին, նախագահութեամբ Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ արք. Փանոսեանին, Ազգային առաջնորդարանի «Երջօ Սամուէլեան-Եռագոյն» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Լիբանանի թեմի Ազգային երեսփոխանական ժողովը՝ ներկայացուած տեղեկագիրներու հիմամբ քննելու համար ընթացաւարտ Կրօնական ժողովին ու Ազգային վարչութեան նիւթաբարոյական գործունէութիւնն ու ընտրելու յառաջիկայ երկամեակին համար նոր Կրօնական ժողովի ու Ազգային վարչութեան կազմերը:

Թեմիս Կրօնական ժողովի ու Ազգ. վարչութեան անդամներու կողքին, ներկայ էին նաեւ Ազգային առաջնորդարանի յարկին տակ գործող խորհուրդներու եւ յանձնախումբերու ներկայացուցիչներ:

Հաստատելէ ետք օրինաւոր մեծամասնութեան ներկայութիւնը, Ազգային Երեսփոխանական ժողովի ատենապետ Վիգէն Աւագեան հրաւիրեց առաջնորդ սրբազան հայրը, որպէսզի Տէրունական աղօթքով ընթացքի մէջ մտնեն ժողովական աշխատանքները: «Հայր Մեր»-էն ու «Զգործս ձեռաց մերոց» աղօթքէն ետք, սրբազան հայրը ընթերցեց յատկապէս այս առիթով Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին կողմէ ժողովին յղուած ողջոյնի խօսքը:

Այնուհետեւ, վաւերացնելով օրակարգը, ժողովը հերթաբար քննարկեց Ազգային Երեսփոխանական ժողովի նախորդ նիստին ատենագրութիւնը, քննարկեց Կրօնական ժողովի եւ Ազգային վարչութեան գործունէութեան վերաբերող տեղեկագիրները, ներառեալ՝ Ազգային առաջնորդարանի խորհուրդներու եւ յանձնախումբերու գործունէութեան զեկոյցները, որոնց յաջորդեց Ազգային առաջնորդարանի 2023-2025 տարեշրջանի հաշուեկշիռներու եւ 2026 տարեշրջանի պիւտճէական նախահաշիւի ներկայացումը, քննարկումն ու վաւերացումը:

Առ այդ, ժողովը արձանագրեց հետեւեալ արժեւորումներն ու թելադրութիւնները.-

Ա.- 2023-2026 երկարող ժամանակաշրջանին, հակառակ Լիբանանի մէջ տիրող ծանր պայմաններուն ու առկայ դժուարութիւններուն, Ազգային վարչութիւնը եւ յարակից յանձնախումբերն ու խորհուրդները գործած են պատասխանատուութեամբ եւ ջանացած են կարելի աջակցութիւն ընծայել մեր վարժարաններուն ու ժողովուրդին:

Բ.- Հայ եկեղեցւոյ շուրջ երիտասարդները համախմբելու առաջադրանքով, անհրաժեշտ է աւելի ազդու միջոցներ ու նոր ծրագիրներ մշակել, որպէսզի նախկին սերունդներու երկիւղածութեան օրինակը վերականգնի տեսակաւոր վտանգներով լեցուն մեր կեանքէն ներս, եւ մեր ընտանիքները կրօնաբոյր մթնոլորտի մէջ ու բարոյական արժէքներով ապահովեն մեր զաւակներուն կեանքը:

Գ.- Այլ բարեսիրական կառոյցներու կողքին, Ազգային առաջնորդարանի Ընկերային բաժանմունքը գնահատելի աշխուժութեամբ իր ներկայութիւնը դարձուցած է ակներեւ՝ նիւթական կարեւոր յատկացումներ ու սննդեղէն եւ կենցաղային պիտոյքներ բաժնելով մեր ժողովուրդի կարիքաւոր զաւակներուն: Գնահատելի է նաեւ առողջապահական ու ընկերային դաստիարակութեան նպատակով բաժանմունքէն ներս կազմակերպուած դասախոսական ծրագիրները, որոնք տեղի ունեցած են տարբեր կազմակերպութիւններու եւ հաստատութիւններու գործակցութեամբ:

Դ.- Տեղեկատուական ոլորտը պէտք է աւելի աշխուժ դառնայ, որպէսզի Ազգային առաջնորդարանի հովանաւորած աշխատանքներուն մասին բաւարար ծանօթութիւն փոխանցուի հանրութեան:

Ե.- Հարկ է ազգային վարժարաններու դիմագրաւած դժուարութիւնները ճշգրտօրէն վերլուծել ու քննարկել եւ հարցերը դարմանել ժամանակին, որպէսզի մեր դպրոցները կարենան իրենց վստահուած առաքելութեան մէջ ըլլալ յաջող ու արդիւնաւոր:

Զ.- Արդի աշխարհէն եկող տեսակաւոր մտայնութեանց ու վտանգաւոր հոսանքներուն դիմաց հայ ընտանիքը պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ է վերահաստատել զոյգերուն համար նախամուսնական պատրաստութեան ծրագիրը, որպէսզի ընտանեկան սրբութեան ու փոխադարձ պարտաւորութիւններու հասկացողութիւնը զարգանայ նոր սերունդի ծնողներուն մօտ:

Է.- Մեծապէս գնահատելով տնօրինէքի գծով քահանայ հայրերուն թափած ճիգը, անհրաժեշտ է, որ տարուան ամբողջ տեւողութեան, հոգեւորականները շարունակեն ընտանիքներուն այցելել, որպէսզի իրենց հօտի անդամները փնտռելով, հայ տուներուն տանին Եկեղեցւոյ օրհնութիւնը:

Ը.- Յոյժ գնահատելի է ազգապատկան կալուածներու յանձնձման գծով Կալուածոց շահարկման յանձնախումբի տարած ճիգը: Մասնաւորապէս, ուշագրաւ է երկար ատենէ ի վեր անգործածելի վիճակի մատնուած կարգ մը կալուածներու վարձակալութեան համաձայնագիրներու ստորագրութեան իրողութիւնը:

Օրակարգերու աւարտին, ձեռամբարձ քուէարկութեամբ, Ազգային Երեսփոխանական ժողովը ընտրեց Կրօնական ժողովի, Ազգային վարչութեան եւ Հաշուեքննիչ յանձնախումբի հետեւեալ անդամները.

Կրօնական ժողով
Նարեկ քհնյ. Հէճինեան
Սարգիս Ա. քհնյ. Սարգիսեան
Շնորհք քհնյ. Արթինեան
Առաքել քհնյ. Տըմտըմեան
Սուրէն քհնյ. Ասլանեան

Ազգային վարչութիւն
Յակոբ Լուսարարեան
Վարդինէ Օհանեան-Գէորգեան
Վահրամ Պարսումեան
Յարութ Սուսանի
Րաֆֆի Սիսլեան
Հրայր Խաչատուրեան
Շաղիկ Գանտահարեան-Խիւտավերտեան
Արծիւ Տէր Խաչատուրեան
Քրիստ Լիպարեան

Հաշուեքննիչ յանձնախումբ
Ալեք Մուրատեան
Սիւզի Սէմէրճեան
Վաչէ Նաճարեան

Ժողովը փակուեցաւ սրբազան հօր եզրափակիչ խօսքով ու «Պահպանիչ» աղօթքով:

**ԴԻՒԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ**

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԱՐԵԼԻ Է ՀԱՄԱՁԱՅՆ ԸԼԼԱԼ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆԵԱՆԻՆ

Պէտք է իրերը կոչել իրենց անուններով: Յայտարարելով, որ Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը իր կառավարութեան օրակարգին մաս չի կազմեր՝ Նիկոլ Փաշինեան տեղի կու տայ Անգարայի ճնշումներուն եւ կը հրաժարի միջազգային հարթակին վրայ պատմական ճշմարտութիւնը պաշտպանելէ:

Ան արդէն իսկ կասկածի տակ դրած էր Հայոց ցեղասպանութեան իրողութիւնը՝ Զուիցերիոյ հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպման ընթացքին՝ հարց տալով, թէ կարելի՞ է արդեօք ապացուցել զոհերուն թիւը՝ գտնելով անոնց անունները:

Նիկոլ Փաշինեան կը վերահաստատէ իր դիրքորոշումը

Փաշինեանի կառավարութիւնը կ'ընտրէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը դուրս ձգել իր քաղաքական օրակարգէն: Ան այս մասին յայտարարած էր Ազգային ժողովին մէջ, ապա նոյն դիրքորոշումը վերահաստատած՝ Համահայկական խորհրդաժողովին:

Այս որոշումը ուղղակիօրէն կը ծառայէ Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանի քաղաքական ռազմավարութեան: Թուրքիա կը շարունակէ ժխտել Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ կը ձգտի, որ այս հարցը այլեւս խոչընդոտ չհանդիսանայ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու բնականոնացման: Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման պահանջը իր կառավարութեան օրակարգէն դուրս բերելով՝ Փաշինեան կ'իրականացնէ Անգարայի փափաքը՝ բնականոնացման անունին տակ լռութեան մատնել ճանաչման պահանջը:

Այսպիսով, Հայաստանի կառավարութեան որոշումը կը համընկնի թըրքական իշխանութիւններու նպատակներուն: Արդարութեան պահանջը կը վերածուի դիւանագիտական խոչընդոտի, իսկ զոհերուն յիշատակը՝ քաղաքական սակարկութեան առարկայի:

Սակայն զիջումը խաղաղութիւն չ'երաշխաւորեր: Ոչ մէկ հիմք կայ ենթադրելու, որ այս զիջումը երկար ժամանակի վրայ պիտի գոհացնէ Անգարան եւ Պաքուն: Ընդհակառակը, իւրաքանչիւր նահանջ կրնայ հաստատել, որ ճնշումը արդիւնք կու տայ, եւ դուռ կրնայ բանալ նոր պահանջներու առջեւ:

Այսօր Հայաստանէն կը պահանջուի հրաժարիլ Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման հետապնդումէն: Վաղը ի՞նչ պիտի պահանջուի Հայաստանէն՝ յանուն «բնականոնացման, անվտանգութեան կամ խաղաղութեան»: Եւ այդ պարագային Փաշինեանի կառավարութիւնը ի՞նչ նոր զիջում պիտի ներկայացնէ իբրեւ անխուսափելի:

Նախադէպը արդէն գոյութիւն ունի: Իլհամ Ալիեւ կը պահանջէ, որ Հայաստան փոփոխութեան ենթարկէ իր սահմանադրութիւնը՝ նախքան խաղաղութեան համաձայնագիրին վերջնական ստորագրութիւնը: Անգարա կը մղէ Հայաստանը Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը դուրս բերելու իր օրակարգէն, իսկ Պաքու խաղաղութեան հաստատումը կը պայմանաւորէ Հայաստանի սահմանադրական հիմնական դրոյթներու փոփոխութեամբ:

Այս պահանջներուն դիմաց Հայաստանի կառավարութիւնը այն տպաւորութիւնը կը ձգէ, թէ կը նահանջէ, ապա իր ժողովուրդէն կը պահանջէ այդ նահանջը ընդունիլ իբրեւ իրապաշտութեան գին:

Այս տրամաբանութիւնը վտանգաւոր է: Երբ ճնշումը զիջում մը կ'ապահովէ, դիմացինին չի սորվեցներ կանգ առնել: Ընդհակառակը, անոր կը սորվեցնէ, որ կրնայ աւելին պահանջել: Երբ կառավարութիւն մը կը հրաժարի սկզբունքային դիրքորոշում մը պաշտպանելէ՝ դրացիներուն բարի կամեցողութիւնը շահելու ակնկալութեամբ, անոնց ճնշումը չի կասեցներ, այլ կը քաջալերէ զայն շարունակելու:

Այս դիրքորոշումը աւելի կը խորացնէ Հայաստանի կառավարութեան եւ սփիւռքի միջեւ գոյութիւն ունեցող անջրպետը: Այդ անջրպետը արդէն իսկ խորացած էր, երբ Նիկոլ Փաշինեան յայտարարեց, թէ Արցախը երբեք հայերուն չէր պատկանած, այլ՝ Ազրպէյճանին: Այսօր, հրաժարելով Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման հետապնդումէն, ան աւելի եւս կ'ընդարձակէ այդ անջրպետը:

Սփիւռքը իր բոլոր ուժերով պիտի շարունակէ պայքարը յօգուտ Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման եւ յատկապէս Թուրքիոյ կողմէ անոր ընդունման: Ոչ մէկ կառավարութիւն կրնայ անկէ պահանջել հրաժարիլ այդ պայքարէն: Անգարայի եւ Երեւանի մէջ տրուած որեւէ որոշում չի կրնար ջնջել զոհերուն յիշատակը, ո՛չ ալ լռեցնել արդարութիւն պահանջող անձերն ու շրջանակները:

Ուրեմն, հարցումները պէտք է ուղղել առանց շրջանցումներու. կա՞յ արդեօք հայ մը, որ համաձայն է Նիկոլ Փաշինեանի հետ՝ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման համար մղուած պայքարէն հրաժարելու հարցին մէջ: Կա՞յ հայ մը, որ համաձայն է անոր այն պնդումին, թէ Արցախը կը պատկանի Ազրպէյճանին:

Հայոց ցեղասպանութիւնը քաղաքական սակարկութեան ենթակայ հարց չէ: Աշխարհի 33 պետութիւններ ճանչցած են զայն, իսկ միջազգային կառոյցներ եւ կազմակերպութիւններ նոյնպէս իրենց դիրքորոշումը յայտնած են այս հարցին նկատմամբ: Այդ ճանաչումը ո՛չ Անգարայի հաւանութենէն, ո՛չ ալ Հայաստանի որեւէ կառավարութեան ժամանակաւոր քաղաքական հաշիւներէն կախեալ է:

ՄՈՒՐԱՏ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

«ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎՈՅԹԸ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ ԿԼՈՐ-ՄԵՂԱՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

29 հոկտեմբեր 2026-ին՝ երեկոյեան ժամը 5:00-ին, Հայկազեան համալսարանի հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Լիբանանահայ գիրքի պատմական ուղին եւ հրատարակչական հոլովոյթը» խորագիրով կլոր սեղան-քննարկում մը, որուն ընթացքին անդրադարձ կատարուեցաւ լիբանանահայ հրատարակչական կեանքի պատմական զարգացումներուն, ներկայ իրավիճակին եւ ապագայի հեռանկարներուն:

Քննարկումին իրենց մասնակցութիւնը բերին խմբագիր եւ մանկավարժ Կարօ Յովհաննէսեան, բանասէր, խմբագիր, կրթական մշակ եւ հեղինակ Պարոյր Աղպաշեան, Համազգայինի «Վահէ Սէթեան» հրատարակչատան տնօրէն Յակոբ Հաւաթեան եւ «Շիրակ» հրատարակչատան սեփականատէր Վիգէն Հաննէսեան: Զրոյցը վարեց Հայկական սփիւռքի ուսումնասիրութեան կեդրոնի տնօրէն դոկտ. Անդրանիկ Տագէսեան:

Առաջին հերթին բացման խօսքով հանդէս եկաւ համալսարանի «Տէրեան» եւ «Պարսումեան» գրադարաններու վարչական պատասխանատու Արթիւր Շէնեան: Ան մասնաւորաբար ընդգծեց լիբանանահայութեան նշանակալի աւանդը հայ գիրքի տարածման եւ հրատարակչական ոլորտի զարգացման մէջ:

Քննարկման առաջին բաժինով բանախօսները ներկայացուցին լիբանանահայ գիրքի պատմական ուղին, հրատարակչական գործունէութեան վերիվայրումներն ու ներկայ դժուարութիւնները: Կարօ Յովհաննէսեան նշեց, որ վերջին հարիւրամեակին Լիբանանի մէջ հրատարակուած է շուրջ 6500 հայերէն գիրք, ինչ որ կը վկայէ լիբանանահայ գաղութի կենսական դերակատարութեան մասին՝ հայ գիրքի հրատարակութեան ու տարածման մարզերուն մէջ: Ան ընդգծեց, որ նոյնիսկ Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի տարիներուն կանգ չէ առած հրատարակչական գործունէութիւնը՝ նշելով, որ 1975-էն 1985 լոյս տեսած է աւելի քան 700 հայերէն գիրք: Սա կը փաստէ, թէ, հակառակ պատերազմի ստեղծած անորոշութեան եւ խառնաշփոթին՝ լիբանանահայութիւնը յաջողած է կարճ միջոցի մէջ վերակազմակերպուիլ եւ շարունակել գիրքի հրատարակութեան իր առաքելութիւնը:

Սակայն այս հարուստ ժառանգութեան դիմաց այսօր հրատարակչական ոլորտը կը դիմագրաւէ լուրջ մարտահրաւէրներ: Յակոբ Հաւաթեան մատնանշեց տպաքանակներու կտրուկ նուազումը՝ ընդգծելով, որ եթէ երբեմնի հրատարակութիւնները լոյս կը տեսնէին 1000-2000 տպաքանակով, ապա այսօր այդ թիւը նուազած է՝ հասնելով 300-500 օրինակի: Ան նաեւ շեշտեց գիրքերու տարածման եւ առաքման դժուարութիւնները,

Շար.ը՝ էջ 6

ՊԷՅՐՈՒԹ ՄԱՐԱԹՈՆ-ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԵԿՆԱՐԿ

Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Սեմ Սիմոնեան եւ «Քնար» պարախումբի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Նորայր Գարամանուկեան երկուշաբթի, 9 նոյեմբեր 2026-ին, «Աղբալեան-ՀՄԸՄ» մարզամշակութային համալիրի Համազգայինի «Ժ. եւ Ց. Խաչատուրեան» կեդրոնին մէջ ընդունեցին Պէյրութ մարաթոն միութեան նախագահ Մէյ Խալիլը եւ անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը:

Խալիլ անդրադարձաւ 29 նոյեմբերին տեղի ունենալիք Սփինիզ Պէյրութ միջազգային մարաթոնի ծրագիրին՝ շեշտելով, որ մարաթոնը կը միտի համախմբել Լիբանանի ժողովուրդը՝ սիրոյ եւ համերաշխութեան սկզբունքներով: Ան յոյս յայտնեց, որ նշեալ հաւաքի գեղարուեստական յայտագիրին իր կարեւոր մասնակցութիւնը կը բերէ Համազգայինը, եւ ասիկա մեկնարկը կը հանդիսանայ յառաջիկայ գործակցութեան եւ նոր ծրագիրներու իրականացման:

Մեծապէս գնահատելով Պէյրութ մարաթոնին դերը եւ քաջալերական մթնոլորտը, Սեմ Սիմոնեան յայտնեց, որ Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութիւնը իր բոլոր կարելիութիւնները ի գործ պիտի դնէ ապահովելու «Քնար» պարախումբին մասնակցութիւնը՝ հաւատալով, որ այսպիսի ծրագիրներ էապէս կը նպաստեն առողջ հասարակութեան կազմութեան, իսկ հայկական առումով լաւագոյն միջոցներէն են մեր մշակոյթը ներկայացնելու Լիբանանի ժողովուրդին:

Հանդիպումը նաեւ առիթ հանդիսացաւ քննարկելու մարաթոնին կարեւորութիւնը, ինչպէս նաեւ սերտելու գործակցութեան կարելիութիւնները՝ ի սպաս մեր ընկերութեան զարգացման ու բարգաւաճման:

ԱՐՄԵՆԱԿԸ

Կան մեծութիւններ, որոնք կարիքը չունին արժեւորումի, որովհետեւ անոնց փայլատակող մեծութիւնը կը նսեմացնէ բոլոր արժեւորումները: Անոնք իրենց տաղանդով եւ վաստակով կը մնան անաղարտ ու անխոցելի, անկախ մեր գնահատականներէն:

Արմենակ Եղիայեան կու գար խորտակուած ու կոտորակուած ժողովուրդի մը ծոցէն, իր ծնողները եւս ճողոպրածներ էին հալածանքներէն եւ ահաւոր նախճիրէն, անտէր, անտիրական, խլեակներ, որոնք մէկտեղուած պիտի վերականգնէին ազգը: Աղքատութիւնն ու չքաւորութիւնը բոլորին կացութիւնն էր, ուր անսպառ տառապանքն ու տխրութիւնը կը կազմէին բոլորին հոգեբանական միջավայրը: Ահա՛ այս խորապատկերին վրայ, այս գիւղացիք պիտի ճգնէին հիմնել իրենց Եոզկաթը, ուրկէ կու գային Արմենակին ծնողները եւս, որոնցմէ պիտի սերէր Արմենակ ահաւոր պայմաններու եւ դժուարին օրերու մէջ:

Այս սարսափելի կորուստի համայնապատկերին վրայ, ուր կը տիրապետէր հոգեւոր ամայութիւնն ու ներքին դատարկութիւնը, բնականաբար Արմենակ ոչինչ ունէր բացի իր մանկութենէն: Ան կու գար աշխարհէ մը, իրեն հետ բերելով մարդկային ապրումներու եւ յոյզերու համադրութիւն մը՝ հայրենիք, հող, լեզու, դէմքեր, դէպքեր եւ տառապանքներ, ծանր յիշողութիւններու անսպառ շտեմարան մը: Աշխարհ մը հարստութիւն, պսակուած՝ իր տաղանդով, որոնցմով պիտի դառնար մեր օրերու եզակի քերականագէտը, լեզուագէտը եւ հայագէտը:

Ինչպէս առաջին սերունդի տղաքը, նոյնպէս եւ երկրորդ եւ յաջորդող սերունդներու տղաքը դարձան իրենց ծնողաց կրած ճիգին ու քրտինքին ժառանգորդները, հպարտութիւնը ազգին: Արմենակ եւս տարիներու ընթացքին ամբարեց աշխատութիւններու հսկայ ու բծախնդիր վաստակ մը եւ մեզի ժառանգեց սփիւռքի հողմերուն դէմ դնող անխորտակելի վահան մը՝ զանգուածներուն զէնքը, մայրենիին ճիշդ գործածութեան կերպերն ու կանոնները, եւ դարձաւ հպարտութիւնը բոլորին՝ հայոց լեզուին մէջ բերած իր նպաստով:

Արմենակ, որքան կ'ուսումնասիրէր, այնքան աւելի բծախնդիր ու պահանջկոտ կ'ըլլար, հետամուտ կը դառնար մեր լեզուի ճիշդ, անթերի եւ մաքուր գործածութեան: Յատկապէս զանգուածներու սփիւռքեան պայմաններու տակ, արագ եւ համայնական օտարումով հայոց մայրենիէն, աւանդութիւններէն եւ ազգայինէն, ժամանակի ընթացքին կը դառնար աւելի ու աւելի խստապահանջ:

Արմենակ այն մեծերէն է, որ իր սենեակին մէջ ամփոփուած չմնաց եւ չգոհացաւ միայն կարդալով, գրելով, հաւաքագրելով եւ գիտելիքներ ամբարելով, այլ նաեւ դարձաւ ուսուցիչը բոլորին, խստապահանջ եւ ջանադիր: Դարձաւ մտաւորականը, որ բարձրաձայնեց իր ըսելիքը եւ դարձաւ հայերէն լեզուին խիղճը, բարոյական կողմնորոշիչը՝ փոխանցելով իր գիտութիւնը բոլորին, պահանջելով մաքուր ու անաղարտ պահել մայրենին:

Եւ բնականաբար, յանուն հայոց ոսկեղենիկին, երբեք պիտի չխնայէր իր ըսելիքը, որովհետեւ սխալագրութիւնը, անփութութիւնը եւ անպատասխանատուութիւնը՝ հեղինակութիւններուն եւ պատասխանատու անձանց, չէր կրնար անտեսել կամ ներել: Յատկապէս, իր կողմէ առաջին ազնիւ նկատողութիւնէն ետք, երբ անոնք շարունակէին նոյն յամառութեամբ միեւնոյն սխալագրութիւնը պահել, իրենց արժանապատուութիւնը վիրաւորուած համարելով, անտեսել, զանցել՝ ընկալեալ օրէնքները, մերժելով ճիշդն ու թելադրուածը եւ շարունակելով սխալագրութիւնները: Արմենակ լաւապէս կը գիտակցէր, որ անհատի մը ստանձնած պաշտօնին հանդէպ յարգանքն ու պատասխանատուութիւնը կ'արտացոլայ այդ պաշտօնին մէջ ցուցաբերած իր բծախնդրութենէն ու այդ գործին հանդէպ տածած յարգանքէն:

Հետեւաբար, մեր հանրութեան մէջ Արմենակ ճանչցուեցաւ որքան իբրեւ հայագէտ, նոյնքան իբրեւ խիստ եւ անխնայ քննադատ մը: Ո՛չ միայն այդքան, այլ բուռն հակազդեցութիւններ յառաջացնող քննադատ մը, նման պատասխանատուներ քննադատելու համար: Բանակ մըն էր, որուն դէմ կը պայքարէր եւ բանակ մը ամբողջ՝ հակադրուած իր քննադատական կեցուածքին, կը մերժէր թէ՛ իր քննադատութիւնները, եւ թէ՛ շարժառիթները, որոնք կը բխէին միայն ու միայն մեր լեզուին տխուր ու ողբալի աղճատումէն:

Արմենակը սակայն միայն քննադատութեամբ չզբաղեցաւ, այլ իր սիրտը տրոփեց մեր մեծերու տիրական ու շքեղ փառքով, եւ կեանք մը ամբողջ նուիրուեցաւ ստեղծագործական աշխատանքի, գալիք սերունդներուն տալով հայոց ոսկեղենիկի ճիշդ գործածութեան բանալին: Ան նպատակաուղղուած էր՝ անաղարտ եւ մաքուր պահելու դարերու խորերէն եկող, եւ դէպի յաւերժութիւն ճանապարհորդուող, դէպի դարերը խոյացող հայոց սքանչելիին պահպանման: Լեզու՝ որմով բարբառեցին Շնորհալին, Նարեկացին, Վարուժանը, Մեծարենցը, Օշականը եւ տակաւին ամբողջ համաստեղութիւնը հայ ժողովուրդի մշակոյթը արարողներուն, մեր փառքը կերտած տիտաններուն:

Այսօր, երբ հայաստանեան թէ սփիւռքեան իրականութիւնը կը գտնուի նորօրեայ աշխարհի փոթորիկներուն դիմաց, ակնյայտ կը դառնայ մէկ անժխտելի ճշմարտութիւն՝ թէ մայրենին տակաւին երկա՛ր ճամբայ ունի կտրելիք...

Ան կը մնայ մեր միակ ու անխորտակելի զէնքը՝ մեզ ոչընչացնել փորձող բարբարոսներուն դիմադրելու եւ մեր գոյութիւնը երաշխաւորելու: Հրաշափառ հայոց մայրենին մեր յաւերժութեան միակ երաշխիքն է: Հետեւաբար պէտք է մաքուր ու ամուր պահել զայն:

Փաստօրէն, ռուսը մեզ բաժնեց եւ տիրեց՝ բաժնելով եւ աղճատելով, հաշմելով մեր լեզուն եւ անդամալուծելով հայ մշակոյթի ստեղծագործութեան էատարրը՝ փառահեղ մայրենին: Իսկ թուրքը առաջին հերթին գլխատեց մեր մտաւորականութիւնը՝ ժողովուրդը ձգելով անգլուխ ու անդեկ, եւ տիրեց մեր դարաւոր հայրենիքին:

Հայոց պատմութեան ամենէն ցաւալի ու բախտորոշ երկու էջերն են, ուր աշխարհաքաղաքական մեծ ուժերը տարբեր ձեւերով հարուածեցին հայութեան գոյութենական հիմքերը: Թէ՛ արեւելեան, թէ՛ արեւմտեան հայութեան փորձառութիւնները ցոյց կու տան, թէ ինչպէս մշակութային ու ֆիզիքական հարուածները միտուած էին ազգային դիմագիծի ջնջման: Արդարեւ, երկու թշնամիներն ալ լաւապէս կը գիտակցէին եւ կը գիտակցին այսօր եւս տակաւին, թէ մեր ուժը մեր լեզուին մէջ է, եւ միշտ փորձած են նախ հարուածել մեր մշակոյթն ու լեզուն: Որովհետեւ լեզուն՝ հայութիւնն ամբողջ շաղախող էատարրը, իր մէջ կը կրէ ազգային ինքնութիւն, պատմութիւն եւ մտածողութիւն: Ո՛վ որ կը տիրապետէ իր լեզուին, անոր միտքը կը մնայ աննուաճելի: Մեր լեզուն մեր ինքնութեան ամրոցն է, որուն պատերը ոչ մէկ բարբարոս կրնայ փլել: Բայց մայրենին կորսնցնելով, կը կորսնցնենք հոգեւոր կապը անցեալին եւ ապագային միջեւ, մինչ ան մեր ուժն է, որ կը պահպանէ ազգին դիմագիծը, աշխարհի ո՛ր անկիւնն ալ գտնուինք: Աւելի՛ն. մայրենին ազգային գոյատեւման գրաւականն է: Ահա՛ թէ ինչպէս մեր զէնքը դարձուցին բութ ու անբան եւ կը յամառին տակաւին դարձնել:

Արմենակ Եղիայեան խորապէս ըմբռնելով եւ գիտակցելով այս բոլորին, շրջան մը, ամէն օր, հայաստանեան մամուլէն օտար բառերը կը հաւաքէր եւ նամակներով զգաստութեան կը հրաւիրէր խմբագիրները: Ի զո՛ւր: Անցնող տասնամեակներուն ոչ միայն մամուլին մէջ, այլ նաեւ պետական այրերուն խօսած հայերէնը խորշանք կը պատճառէ, երբ ան պէտք է հնչէ իբրեւ ազգային հպարտութեան արտայայտութիւն: Երբ պէտք է գիտակցին, թէ պետական լեզուն կենսական է քաղաքականութիւն վարելու եւ հասարակութիւնները շարժելու համար: Միաժամանակ ռազմավարական անվտանգութեան երաշխիք է ան: Լեզուն կը կերտէ դիմադրողական հասարակութիւն եւ կը կանխէ օտարամոլութիւնը:

Մեր ժամանակներուն բարձրօրէն գնահատուած եւ հիացում պատճառող ճառը Ֆրանսայի վարչապետ Տոմինք տը Վիլլըփէնի 2003-ին Իրաքի վրայ ամերիկացիներու յարձակման պատճառով պատերազմը դատապարտող ճառն է, զոր ան արտասանեց ՄԱԿ-ի մէջ: Ան կը մնայ պատմութեան մէջ իբրեւ գրականագէտ, փիլիսոփայ եւ դիւանագէտ քաղաքական անձնաւորութիւն մը, որ իր խօսքին կատարելութեամբ, ձայնին սքանչելի առոգանութեամբ, ֆրանսերէն լեզուին բարձր իմացութեամբ, հոյակապ գրական ոճով ու մակարդակով եւ պատգամի յստակ ու խիզախ, յանդուգն եւ յախուռն արտայայտութեամբ, դարձաւ մեր ժամանակներու ամենէն շատ յիշուած քաղաքական հրապարակախօսը: Մինչ մեր քաղաքական այրերուն խօսած հայերէնը միայն ամօթ կը պատճառէ:

Այսօր սփիւռքի միակ եւ վերջին զրահը հայոց մայրենին է, լեզուն է ձուլման, ուծացման դէմ պայքարի միակ պատուարը: Առանց մայրենիին, սփիւռքը կը դադրի հայկական գործօն ըլլալէ:

Մինչ մենք, մեր անգիտութեամբ եւ տգիտութեամբ, կ'առաջնորդենք զայն դէպի անդունդ, ամբողջական աղաւաղում եւ կործանում, կ'արհամարհենք հայկեան լեզուի կամաւոր պաշտպան պահապան զինուորները, ուսուցիչները: Պարզ ըսած կը մեկուսացնենք արմենակները մեր կեանքէն: Փա՞ստը, Հայաստանի Հանրապետութեան կեցուածքը հայերէն լեզուին հանդէպ, հայ լրագրութեան աղճատուող լեզուն Հայաստանէն մինչեւ հեռաւոր սփիւռքները, եւ մեր զաւակներուն խօսած հայերէնը:

Խորունկ համոզումներով, անսպառ կորովով աշխատող մըն էր Արմենակ, հաղորդուած մեր գրականութեան ոգիին, որուն քերականութեան, բառամթերքի, եւ լեզուաբանութեան գիտելիքներէն չկրցաւ լուսաւորուիլ իր շրջապատը:

Արմենակ ամբողջութեամբ անշահախնդիր էր: Մոլեռանդ հաւատք ունէր հայոց լեզուի սքանչելիութեան նկատմամբ, անվերապահ հիացում՝ հայոց լեզուի կատարելութեան, ամբողջ կեանքն ու գործը եղաւ ծառայութիւն մեր մայրենիին: Ապրեցաւ լեզուով եւ լեզուի համար: Եւ դարձաւ հայ լեզուամտածողութեան իսկական մշակը: Արժեւորելու համար այս ամէնը, իր բոլորանուէր աշխատանքով վկայեց իր պաշտամունքը հայոց լեզուին հանդէպ եւ նողկանքը սխալներուն նկատմամբ:

«Անհրական հայն էր, որ պիտի մնայ ու պիտի մնան տակաւին բոլոր մեծ հոգիները հայկեան ցեղին, որոնք իրենց արարումներով կերտեցին մեր պատմութիւնը, գրականութիւնը եւ լեզուն», ըսած է Օշական:

Սիրելի՛ Արմենակ,

Երբ կ'աշխատէինք Մարզպետի երրորդ հատորին մէկտեղման, դասաւորման եւ հրատարակութեան վրայ, շատ գողտրիկ կերպով ըսիր, որ Մարզպետը բախտաւոր էր ինծի նման քոյր մը ունենալուն: Իսկ ուրիշ առիթով, ակնարկելով գրած մէկ յօդուածիս, խստօրէն քննադատեցիր բարձրաձայնած մէկ տեսակէտիս համար, իսկ ես պատասխանեցի, որ քեզմէ եկած որեւէ քննադատութիւն զիս չէր վիրաւորեր, որովհետեւ գիտէի, որ քեզի համար լեզուն, ազգայինը, հայերէնն ու հայրենիքը բոլորէն վեր հասկացութիւններ էին, հետեւաբար, անկախ անկէ, թէ ո՛վ է «սխալողը», պիտի չխնայէիր: Իսկ ինծի համար դուն եղբայրներէս մին էիր, հետեւաբար, որքան գնահատական խօսքերդ, նոյնքան եւ քննադատական խօսքերդ ունէին իրենց կշիռը: Այդպէս, անվերապահ էիր թէ՛ գնահատականներուդ, եւ թէ՛ քննադատութիւններուդ մէջ, ո՛վ ալ որ էր ենթական:

Սփիւռքը եւ արեւմտահայ գրականութիւնը պարտական են Արմենակ Եղիայեանին գիտական եւ մանկավարժական վաստակին, իր մէկէ աւելի իրագործումներուն համար, յատկապէս՝ հայոց լեզուի կատարած ուսումնասիրութիւններուն, որոնք առանց նախապաշարումի, կը հանդիսանան արեւմտահայերէն լեզուի ամենէն հմուտ եւ ներհուն աշխատութիւններէն, եւ որոնք վէպի մը պէս կամ վէպի մը չափ, հետաքրքրական կենսագործութիւններ են: Մենք առանց «Արեւմտահայերէնի ուղեցոյց»-ին «Գուրգուրանք մայրենի»-ին, «Միասնաբար փրկենք հայերէնը»-ին, «Ի պէտս զարգացելոց մանկանցն Թորգոմայ»-ին, եւ շատ ուրիշներու, քիչ բան պիտի գիտնայինք մեր լեզուին քերականական, դարձուածաբանական, ուղղախօսական, ուղղագրական եւ գրական կանոններուն մասին:

Իր յամառ եւ անտեղիտալի մարտունակութիւնն էր ազատագրել հայ լեզուն սփիւռքեան պայմաններէն՝ աղաւաղում, շեղումներ, օտարաբանութիւն, սխալագրութիւն, մեղանչումներ եւ լեզուական սայթաքումներ:

Մարտիրոսութեան համազօր առօրեայ մըն էր ամենօրեայ դրութեամբ առանց դժկամանքի, աչք նետելը սփիւռքի մէջ հրատարակուող մամուլի բոլոր էջերուն՝ անթարթ դիմադրելով անտեսումները, մոռացումները եւ արհամարհանքը:

Այս բոլորը ըրաւ միշտ իր պարտքը տալով իր վարպետներուն: Եւ բոլորէն առաջ եւ վեր, առաջին հերթին դիմելով հայկեան լեզուի սկզբնաղբիւր՝ գրաբարին, հոնկէ առնելով իր հիմնաւորումները, ապա դիմելով՝ հայագէտ, բանասէր, պատմաբան, լեզուագէտ, գրականագէտ, բառագիտութիւններու մասնագէտ, հայագիտութեան ականաւոր գիտնականներու հոյլին, որոնց աշխատութիւնները հիմք հանդիսացած են արդի հայագիտութեան համար: Անոնք հայկեան ոսկեղենիկի հսկաներն ու պարծանքն էին՝ Նիկողայոս Ադոնց, Հրաչեայ Աճառեան, Մանուկ Աբեղեան, Յակոբ Մանանդեան, Ղեւոնդ Ալիշան, Արարատ Ղարիպեան եւ փառքը ամբողջ հայերէն լեզուի եւ հայագիտութեան ականաւոր գիտնականներուն:

Հակառակ Արմենակին մոլեռանդ յարումին այս մեծերուն եւ անոնց չափանիշերուն, չկրցաւ գէթ մէկ սանթիմեթր ազդել արեւելահայ մամուլին եւ գրականութեան լեզուական ողբալի աղաւաղումի սրբագրութեան, մաքրելու եւ փըրկելու արեւելահայ լեզուն: Այդուհանդերձ, ընդդէմ ամէն արհամարհանքի եւ անտեսումի: Ան շարունակեց աշխատիլ եւ մտրակել, սրբագրելու եւ մաքրելու համար մեր մէկ եւ միակ զէնքը՝ վերջին ապաւէնը եւ փրկութեան լաստը՝ մեսրոպեան հայերէնը, որ դեռ երկար պիտի առաջնորդէ մեզ:

Կորսնցնելով Արմենակը, մենք կը կորսնցնենք հոգեւոր կապը մայրենիին հետ, ոչ միայն որովհետեւ մայրենի լեզուի մասին իր խորհրդածութիւնները գեղեցիկ արուեստի ու գրականութեան արտայայտութիւններ են, այլ նաեւ ազգային գոյատեւման գրաւական, հարստութիւն մը, որ կը պահէ ազգին դիմագիծը, եւ որովհետեւ լեզուն իր մէջ կրէր ազգային ինքնութիւն, պատմութիւն եւ մտածողութիւն:

Իւրաքանչիւրիս ազգային սրբազան պարտքն է հետեւաբար, սիրել եւ գործածել զայն՝ մաքուր ու ճիշդ: Ահաւասիկ Արմենակին պատգամը:

Սիրելի՛ Արմենակ,

Ես չէ, որ պիտի արժեւորէի քեզ, մեղա՛յ, մեղա՛յ մայրենիին: Քաւ լիցի, սա պարտք մըն է միայն, սրտի խօսք մը, արտասանուած՝ անպաճոյճ բառերով, արտասանուած՝ իր խորոց սրտի յաւերժական հրաժեշտիդ առթիւ:

Բայց պիտի գան տակաւին մեր մեծերը արժեւորող մեծերը եւ անոնք պիտի տան արդար կշիռը վաստակիդ, բազմելու արդարօրէն մեր լեզուին փառքը կերտած տիտաններուն կողքին:

Հաւատացիր որ՝

«Մեր լեզուն մեր խիղճն դա
Սուրբ հացը մեր սեղանի
Մեր հոգու կանչն է արդար
Ու համը մեր բերանի:
Մեր լեզուն ծուխն է մեր տան
Մեր կշիռն է աշխարհի մէջ,
Նա աղն է մեր ինքնութեան
Էութեան խորհուրդը մեծ»:

Եւ հայերէն լեզուն դարձաւ հաւատամքդ, հայերէնով երկնեցիր երգդ, հայերէնով խոնարհեցիր բոլոր խօսքերդ եւ հայերէնին համար ալ մարտիրոսացար:

Եւ այսօր հայերէնով ալ կ'երթաս՝ միանալու հայկեան լեզուի փառքը կերտողներու համաստեղութեան, արժանաւորապէս բազմելու անոնց կողքին՝ ի պարծանս քեզ եւ մեզ եւ ի փա՛ռս մայրենիին:

ՍԵԴԱ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ-ԽՏՃԵԱՆ

15 յունիս 2026

ԾԱՌԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՄԵԾՑՈՂ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

Կարասիներուն մեծ մասը կը շինուի գործարաններու մէջ: Ծառերը տախտակներու կը վերածուին, եւ ապա այդ տախտակներուն ձեւեր կը տըրուին եւ իրարու կը միացուին կազմելու համար աթոռներ, սեղաններ եւ ուրիշ կարասիներ: Սակայն, Անգլիոյ Տէրպիշայր շրջանին մէջ Կաւըն եւ Ալիս Մոնրօ տարբեր մօտեցում մը որդեգրած են, «Ֆուլ Կրոուն» ընկերութեան տէրերը «ծառ ձեւաւորելու» միջոցը կը գործածեն կենդանի ծառերուն վրայ կարասիներ յառաջացնելու:

* * *

Գործընթացը կը սկսի փոքրիկ ծառեր տընկելով եւ ձգելով, որ անոնք մեծնան հինգ տարի: Ապա ծառերուն կոճղերը կը կըտրուին, որպէսզի նոր ծիլեր արձակուին: Այս նոր ճիւղերը կը ծալուին յատուկ մետաղեայ կաղապարներու շուրջ, եւ անոնք կը ծռմռեն ստանալու համար աթոռներու, սեղաններու եւ ուրիշ կարասիներու ձեւեր: Այդ ճիւղերը նաեւ կը պատուաստուին, իրարու կը միացուին, մեծնալու ընթացքին ստանալու համար տոկուն կառուցուածք մը: Երբ կտոր մը ամբողջովին կ'աճի եւ կը կազմուի, ան «կը քաղուի» եւ կը ձգուի, որ չորնայ մօտաւորապէս մէկ տարի: Վերջապէս, ան աւազաթուղթով սահուն կը դարձուի, եւ կ'ունենանք գործածուելու պատրաստ կարասի մը:

* * *

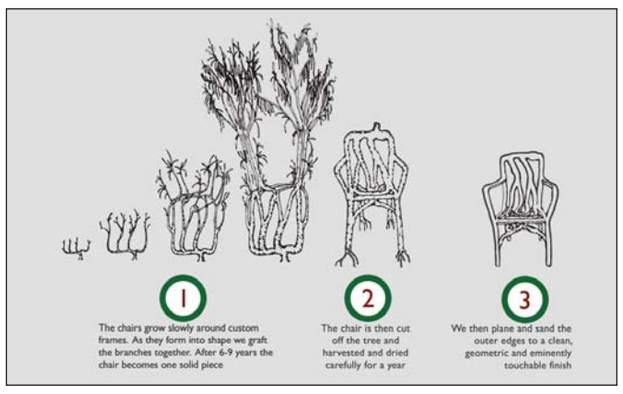
Ծառերուն վրայ կազմուող կարասիներուն պատրաստութիւնը տարիներ կ'առնէ, սակայն ան կենսոլորտը կը պահպանէ: Ըստ «Ֆուլ Կրոուն» ընկերութեան, այս գործընթացը կը կարօտի միայն 25 առ հարիւր ուժանիւթի՝ պարզ գործարանի մը մէջ շինուած աթոռի մը պատրաստութեան գործածուած ուժանիւթէն: Այս «բնական» կարասիներու պատրաստութիւնը պէտք չունի նաեւ ծանր գործիքներու եւ մեքենաներու, բաւարար են օրուան լոյսը, հողը, ջուր եւ ժամանակ:

Մեծ առաւելութիւն մըն ալ այն է, որ «կարասիներու դաշտերը» ապաստարան մըն են թռչուններուն եւ այդ շրջանի վայրի բնութեան:

* * *

Ծառերուն ձեւ տալը նոր գաղափար մը չէ: Հին յոյները, հին եգիպտացիները եւ չինացիները նոյնանման ձեւեր գործածած են ստեղծելու համար գործնական եւ զարդի համար կառուցուածքներ: Սակայն, Մոնթ զոյգը, որ իր «Ֆուլ Կրոուն» հաստատութիւնը հիմնած է 2006 թուականի այս գաղափարը դէպի նոր ուղղութիւն մը տարած է այս **թեքնիք**ը գործածելով աւելի մեծ քանակով գործնական կարասիներ շինելու:

Եւ անշուշտ, «Ֆուլ Կրոուն»-ի արտասովոր կարասիները մեծ հետաքրքրութիւն յառաջացուցած են աշխարհին շուրջ: Եւ որովետեւ իւրաքանչիւր կտոր իւրայատուկ է, այս կարասիները կը համարուին իսկական արուեստի գործեր: Այս ձեւով, անոնք ցուցադրուած են թանգարաններու եւ ցուցահանդէսներու մէջ Եւրոպայի, Ասիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ: Բազմաթիւ թանգարաններ այդ կարասիներէն գնած են, զանոնք ցուցադրելու համար իրենց մնայուն ցուցահանդէսներուն մէջ:

Կաւըն եւ Ալիս կը յուսան հետագային իրենց գիտութիւնը հասցնել մեծ թիւով սիրողականներու՝ հիմնելով «Ֆուլ Կրոուն Աքատեմի»-ն՝ ներշնչելու նոր սերունդները, ստեղծելու կենսոլորտը յարգող եւ երկար ժամանակ գործածուող կարասիներ:

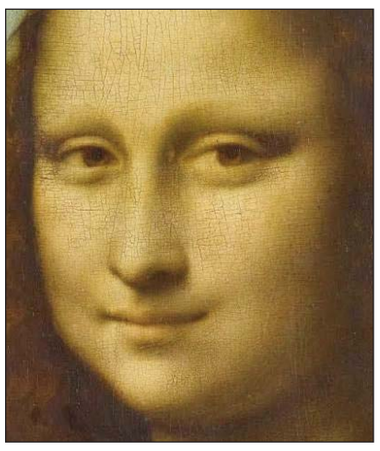

Մեծ առաւելութիւն մըն ալ այն է, որ «կարասիներու դաշտերը» ապաստարան մըն են թռչուններուն եւ այդ շրջանի վայրի բնութեան:

* * *

ԳԻՏԷԻ՞Ր, ԹԷ

●Լէոնարտօ Տա Վինչի հնարած է նկարչութեան **թեքնիք** մը, որուն անունը սֆումաթօ է: Ան այս միջոցը գործածած է Մոնա Լիզան ներկելու ընթացքին, գոյները մեղմօրէն իրարու մէջ խառնելով, ո՛չ մէկ բացայայտ գիծեր ձգելով:

●Սկիզբը մեր արեւային դրութեան մէջ գոյութիւն ունէին 9 մոլորակներ: Սակայն մանրակրկիտ հաշիւներէ ետք, Պղատոն՝ ամէնէն փոքր մոլորակը այս ցանկէն դուրս ձգուեցաւ: Հետեւաբար այժմ մեր արեւային դրութեան ամէնէն փոքր մոլորակը Փայլածուն է:

●Մանտրէն չինարէն լեզուն աշխարհի մէջ ամէնէն շատ խօսուած առաջին լեզուն է, եւ ան բազմաթիւ երկիրներու պաշտօնական լեզուն է, ինչպէս՝ Չինաստան, Թայուան եւ Սինկափուր:

●Ճափոնական նշանաւոր միսօ ապուրին գլխաւոր բաղադրութիւնը միսօ խմորն է,

որ կը պատրաստուի մեծ քանակով փրոթէին պարունակող բաղադրիչներով, տարբեր կենսանիւթերով ու հանքային նիւթերով հարուստ խմորուած սոյայի չոր հատիկներով:

●Գիտէի՞ր, թէ հին սումերցիները, որոնք կ'ապրէին ներկայի Իրաքի շրջաններուն մէջ, հնարած են անիւը:

●Հին յունական աւանդութեան մէջ Պոսիտոնը ծովու, երկրաշարժներու եւ ձիերու աստուածն էր:

●Համակարգիչի գիտութեան մէջ HTML կը նշանակէ Հայփըր-Թէքսթ-Մարք-ափ Լանկուէճ:

●Ամպերը ճերմակ կ'երեւին, որովհետեւ անոնք կ'արտացոլացնեն իրենց վրայէն եկած արեւուն լոյսը:

●Մենք կրնանք հանդիպիլ մեղուներու բոլոր ցամաքամասերուն վրայ, բացի Անթարքթիքայի մէջ:

●Միջատները երկրագունդին վրայ կը գտնուին 350 միլիոն տարիներէ ի վեր, մինչ մարդ արարածը յայտնուած է միայն 300 հազար տարիներ առաջ:

●Գիտէի՞ր, թէ կապիկներն ալ, մարդոց պէս, կրնան ճաղատ դառնալ:

●Խոզերուն համար անկարելի է գլուխնին դէպի վեր դարձնել եւ երկինք նայիլ:

●Կատուներուն ոսկորներուն գրեթէ 10 առ հարիւրը կը գտնուի անոնց պոչին մէջ: Այս ձեւով, 230 ոսկորներէն 23-ը կը գտնուի պոչին մէջ:

●Աղուէսները իրենց պոչը կը գործածեն իրարու հետ հաղորդակցելու համար:

●Շուները մարդոցմէ 10 անգամ աւելի լաւ լսողութիւն եւ 100 հազար աւելի լաւ հոտառութիւն ունին:

●Խխունջները ունին մօտաւորապէս 1400 ակռաներ:

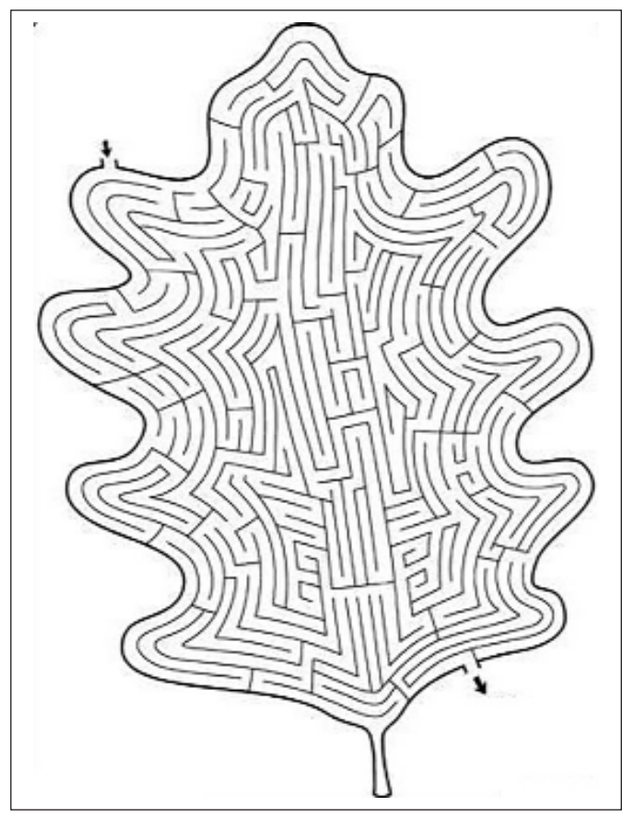
●Դլփինները իրենց ակռաները չեն գործածեր ծամելու համար, այլ պարզապէս իրենց որսը բռնելու եւ խածնելու:

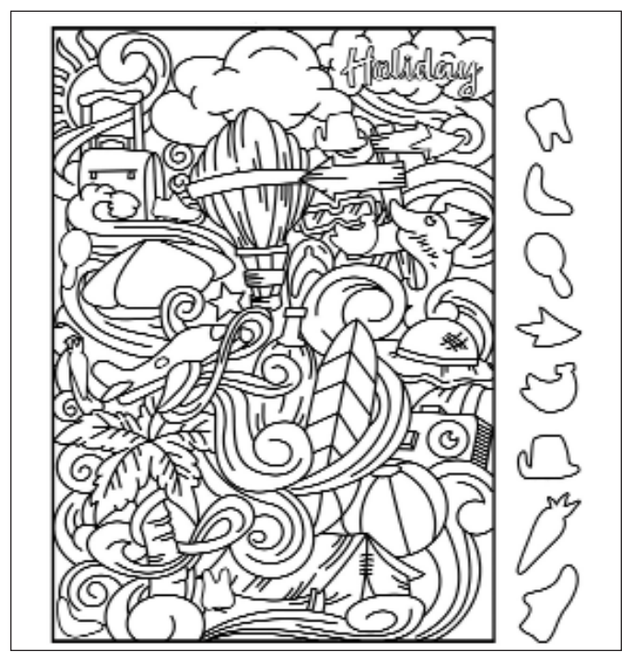
ԺԱՄԱՆՑ

Կրնա՞ս գտնել երկու պատկերներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող 10 տարբերութիւնները:

Կրնա՞ս գտնել ելքի ճամբան:

Կրնա՞ս գտնել պատկերին մէջ պահուած առարկաները:

7	8	6	4	0	2	5	9	7	7	9
4	9	8	8	5	2	8	9	5	7	1
9	2	5	5	8	4	5	3	4	9	8
0	1	4	9	7	7	5	0	5	4	8
5	8	2	9	1	7	3	4	6	8	7
1	4	7	4	9	6	1	5	4	9	4
5	4	1	6	0	6	5	8	6	3	3
2	6	5	9	2	6	7	3	1	2	1
8	7	1	2	6	0	4	0	4	4	6
0	6	8	2	2	8	4	5	2	4	7
4	9	3	6	3	4	1	5	1	0	4

15104	44013	51509	86141
25548	45057	62045	88487
25584	47496	65566	89435
28957	47613	78640	90630
29562	47881	79634	93634
41817	49885	84524	97795

Կրնա՞ս գտնել տախտակին մէջ պահուած թիւերը:

Պատրաստեց՝ ՇՈՂԻԿ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

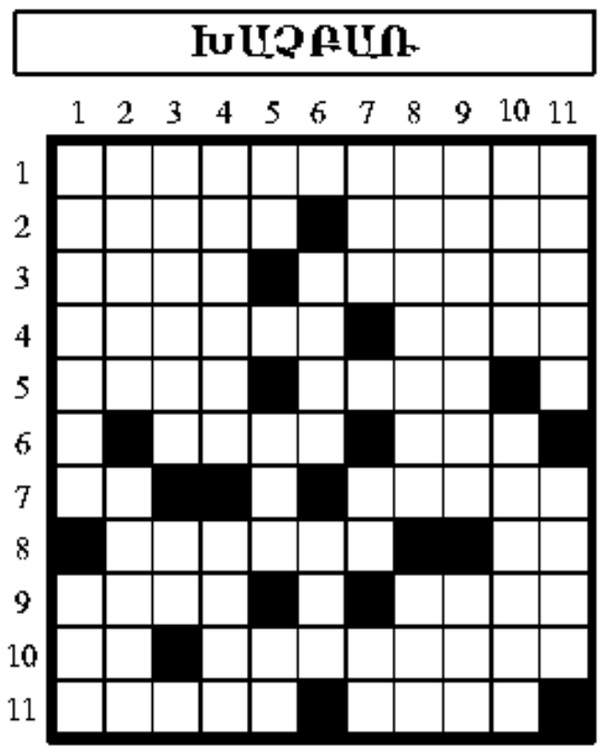
ԱՂԵՂՆԱԲԱՌ - 268

Իսրայէլի Ա. քահանայապետութ. / Հայ մեծ խմբավար եւ երաժշտագէտ		Լուսաւորիչի հայրը / Անիի կաթողղիկէ մայր եկեղեցին		Կոտտալ, ցաւիլ / Ցանկասէր, անժուժկալ		Պատկանելիութիւն հարցնող դերանուն		Ջրային հաւ / Իջիւ թէ	Արշիլ Կորքիի մահուան վայրը
Չերծ, զուրկ / Մեհեան, աւտրուշան						Արու զաւակ / Անզիջող թշնամի			
Մէկը / Անկուճելի			Ապականութիւն / Իտալական ցեղ մը				Հակ.՝ որսի կենդանի / Հակ.՝ զուարճանայիր		
				Անծածկոյթ, մերկ / Նշանակէտ					Սպառեց, մսխեց
Փուճ, ունայն	Քուրջ, կտաւ / Ջանք, ճգտում				Հակ.՝ առարկայ			Տառի մը դրացիները / Թուր, խադ	
					Սայթաքիլ				
Գճուճ, կծծի / 24 ժամ					Կռիւ, պատերազմ / Ամ				«Կնքահայրը» ֆիլմի աւտղ
		Նորին Ամենապատիւ Տէր / Ֆիլմերու մրցանակ				Ափրիկեան երկիր / Ապացոյց			
Զայնանիշ / ՆՍՕՏՏ Կիլիկիոյ պաշտօնաթերթ			Զախողցնել, կասեցնել / Լակոտ, շան ձագ						
				Օէն				Տառի մը դրացիները / Ողեցոյց տո՛ւր	
Գունաթափիս, չորնաս / Վայրի թռչնազգի							Աւանակ, յիմար		
				Մատնացուցող բառ	Անձնիշխան / Այբուբենէն				Ոստիւնի բացագանչութիւն
Կոչական բառ	Հակ.՝ փոքր, նուրբ / Ցաւելում					Վաստակի			
		Վախ ազդող, սոսկալի					Սպանացի պարոն		
Աստ, եպիսկոպոսական գաւազան						Հակ.՝ նաֆթ արտադրող պետութիւններու դաշինք			

Պատրաստեց՝ Նանօր Գոչունեան-Թաշճեան

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Կապարճ, նետ դնելու աման:
2. Նախաճաշիկ - Սողոմոն Տարօնցիի «Լոյսը»:
3. Մունջ - Երաժշտական չափ:
4. Անուշաշ, կոպիտ - Չլուի:
5. Ծուլագոյն - Պարզատեսակ:
6. Փսիաթ - Մանգաղի կոթ:
7. Զայնակից գիրեր - Իսրայէլ Օրիի ուղեկից վարդապետը:
8. Կուտան, ուրք դնելու տեղ - Արգելական:
9. Վտիտ, ազատուն - Արաբական երկիր:
10. Տուգական ածական - Հայոց կաթողիկոս՝ Պետրոս Ա.:
11. Խոֆիլ - Արաբական թերակղզի:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵՑՔ

1. Օրագիրէ պահուած ուտելիք - Ի՞նչպէս:
2. Արցախի հնավայրերէն - Ձիւնախառն քամի:
3. Հողագործի սանտր - Տարիք:
4. Արական անուն - Մարտունիի գիւղերէն:
5. Աճախականներու դասակարգ - Ոչխար:
6. Օդ - Թուշ:
7. Որոգայթ - Դրկից գիրեր - Խաղաթուղթի մէկնոց:
8. Աչնուականներու դասակարգ - Ոչխար:
9. Աստուածային - Պատուղի աղտաման:
10. Մեր հին դրացիներէն - Իգական օտար անուն:
11. Եկեղեցական Ա. Ժողովին գումարման վայրը - Դոնտրդ:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

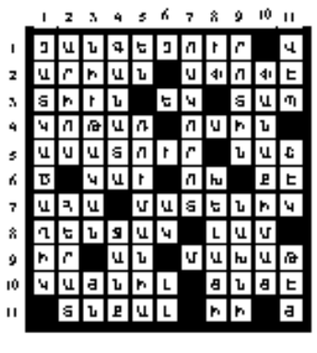
ՍՈՒՏՕՔՈՒ

		4		7		9		
5				3	6			
	7					1		
		2	1		5			
		6					4	
	3			9			7	1
	1			6			2	
			3		9	8		4
9	5							

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած զետացոցը բաղկացած է իրարանցիկուր 9 քառակուսի հաջորդ 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արուածուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ձիգերուն քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ

ՍՈՒՏՕՔՈՒ

4	9	2	3	6	1	7	8	5
8	3	5	9	4	7	1	6	2
6	7	1	5	2	8	3	4	9
1	6	3	8	5	4	2	9	7
7	2	9	6	1	3	8	5	4
5	8	4	2	7	9	6	1	3
9	1	7	4	8	2	5	3	6
2	4	6	1	3	5	9	7	8
3	5	8	7	9	6	4	2	1

ԱՂԵՂՆԱԲԱՌ ԹԻՒ 267-Ի ԼՈՒԾՈՒՄ

Ժամացոյցին կախուած՝ լուսֆիլմի աստղ / Ռուս խորհրդային գրող	Հ	Տիգրան Օտեանի գրչանունը / Սահմռկեցուցիչ, փուշփուշ ընող	Ա	Ելեկտրական միատար / Պատրանք ինքնամոլորում	Օ	Լանջ, կուշտ / Ծանրութիւն չափող գործիք	Կ	Անձայնատար՝ ապեն սրբեն / Բազմութիւն	Մ	Արու էշ
Մ	Ա	Ք	Ս	Ի	Մ	Կ	Ո	Ր	Ք	Ի
Հակ.՝ ցանցառ / Դալարիք, սեզ	Ր	Ս	Օ	Ն	Մեւոպաքէ հիւսք, քօղ	Շ	Ղ	Ա	Ր	Շ
Խ	Ո	Տ	Գարշահոտ / Տառի մը դրացիները	Ք	Ռ	Ի	Մի՛ հեռանար	Մ	Ն	Ա
Ամբողջ / Ջիղերու կծկում, սփռազ	Լ	Մ	Ա	Ն	Այբուբենէն / Ցուցական	Ռ	Ա	Լուսաւորիչի հայրը	Հայոց դպրութեան աստուածը	Յ
Ս	Տ	Ն	Գ	Ա	Ն	Ք	Հուր, կրակ / Անբնակ	Ա	Տ	Ր
Հակ.՝ կանգնի՛ր / Չեխական պար	Լ	Ե	Հակ.՝ վշտի, ցաւի բացագանչութիւն	Խ	Ա	1001 ելեկեցիներու քաղաք / Խորաթափանց	Ա	Ն	Ի	Ձգել ու հեռանալ
Փ	Ո	Լ	Ք	Ա	Apple-ի խելացին / Թթուի երեսին փառ	Ս	Մ	Ա	Ր	Թ
Տառի անուն / Կրկին	Յ	Ի	Նիհար, նուրբ	Բ	Ա	Ր	Ա	Կ	Սեծ մայր, տատ	Ո
Ե	Տ	Լիբանանի խորհրդարան / Փրկութեան թաքստոց	Ս	Է	Ր	Ա	Յ	Տառի մը դրացիները / Երկուքի բաժնէ՛	Հ	Ղ
Հասարակութեան կողմէ չընդունուած թեմա	Համառօտ քննարկում, մատնանշում	Ա	Օրէնքը պահպանող / Յարաբերական	Ո	Ս	Տ	Ի	Կ	Ա	Ն
Թ	Ա	Պ	Ո	Ւ		Ե	Հակ.՝ ծառի վերջածանց / Կախաղանով մեռցնել	Ի	Ն	Ե
Զուկ որսալու ճանկ / Ոսկի/արծաթ չափման միատր	Կ	Ա	Ր	Թ	Առաջին քայլ կատարել / Թայլանտի նախկին անունը	Ս	Կ	Ս	Ի	Լ
Օ	Ն	Ս	Հակ.՝ ձայնանիշ մը	Ի	Ս	Արաբական էմիրութիւններ	Ա	Է	Ռամկօրէն՝ եղբայր	Եկամուտ, հարկ
Վերջածանց / Հակ.՝ խառնակ, անկանոն	Ա	Տ	Հակ.՝ ցախ, վառեցփայտ / Հակ.՝ աղբիւր	Ւ	Ի	Ռ	Խ	Սարսափ / Սիրտ պաղեցնել	Ա	Հ
Գ	Ր	Ա	Կ	Ն	Ա	Սարմնի/մտքի հնդկական վարժութիւններ	Ե	Օ	Կ	Ա
Հակ.՝ յարմար, պատշաճ	Կ	Ն	Ա	«Ձարթօն-ք»-ի հեղինակ	Մ	Ա	Լ	Խ	Ա	Ս

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԱՐԵԼԻ Է ՀԱՄԱՁԱՅՆ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

Խնդիրը այն չէ, որ հայերը կը յիշեցնեն Ցեղասպանութիւնը: Խնդիրը այն է, որ Թուրքիան կը ժխտէ զայն եւ կը փորձէ արգելակել անոր միջազգային ճանաչումը: Զոհերուն յիշատակը իբրեւ խաղաղութեան սպառնալիք ներկայացնելը կը նշանակէ պատասխանատուութիւնը բարդել անոնց վրայ, մինչդեռ իրական պատասխանատուութիւնը ուսերուն է անոնց, որոնք կը շարունակեն ժխտողականութեան քաղաքականութիւնը:

Խաղաղութիւնը անհրաժեշտ է: Սակայն իսկական խաղաղութիւն մը կարելի չէ կառուցել պատմական ճշմարտութեան ջնջումին, լռութեան եւ իրերայաջորդ պահանջներուն ենթարկուելով: Եթէ իւրաքանչիւր զիջում նոր պահանջի մը դուռ կը բանայ, ապա Փաշինեանի կառավարութիւնը Հայաստանը խաղաղութեան չի մօտեցներ, այլ զայն կը ներքաշէ ճնշումներու եւ նահանջներու անվերջանալի շրջանակի մը մէջ:

Հայաստանի վարչապետը պարտաւոր է պաշտպանել պետութիւնն ու անոր քաղաքացիները: Ան նաեւ պարտաւոր է պաշտպանել իր ժողովուրդին արժանապատուութիւնն ու պատմութիւնը: Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման հետապնդումէն հրաժարիլը պիտի չանհետացնէ պատմական ճշմարտութիւնը: Այդ քայլը ո՛չ Էրտողանի, ո՛չ ալ Ալիեւի քաղաքականութիւնը պիտի փոխէ: Ընդհակառակը, անոնց կրնայ միայն ցոյց տալ, թէ Հայաստանի կառավարութիւնը տակաւին պատրաստ է տեղի տալու:

Եւ երբ իրերայաջորդ զիջում կը կատարուի առանց երկարատեւ երաշխիքներ ապահովելու, յաջորդ պահանջը երբեք չ'ուշանար:

Ինչպէ՞ս կարելի է համաձայն ըլլալ Նիկոլ Փաշինեանին:

«ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆ...»

Շարունակուած 3-րդ էջէն

ինչպէս նաեւ խմբագրական որակի պահպանման համար հետզհետէ բարդացող պահանջները: Այսուհանդերձ, ան ընդգծեց, որ, հակառակ բազմաթիւ դժուարութիւններու, հրատարակչական գործունէութիւնը կը շարունակուի, մեկենասներու աջակցութեամբ տակաւին լոյս կը տեսնեն մանկապատանեկան, պատմագիտական եւ գեղարուեստական բնոյթի գիրքեր՝ նպաստելով հայ հրատարակչական աւանդոյթի շարունակականութեան:

Վիգէն Հաննէսեան, իր կարգին, ներկայացուց տպագրական արհեստագիտութեան զարգացումին ազդեցութիւնը հրատարակչական համակարգին վրայ: Ան յիշեցուց, որ երբ ի յայտ եկան համակարգիչներն ու ելեկտրոնային գրաշարութիւնը, հեղինակները այլեւս դադրեցան հայկական տպարաններու դիմելէ: Այս փոփոխութիւններուն, գաղութի նօսրացումին եւ Լիբանանի տնտեսական ու դրամատնային յաջորդական տագնապներուն իբրեւ հետեւանք՝ հրատարակչական կառոյցներու գործունէութիւնը զգալիօրէն դժուարացաւ:

Կլոր սեղանի երկրորդ բաժինով քննարկուեցաւ հայ գիրքի հրատարակութեան հիմնական մղիչ ուժը՝ մշակութային յանձնառութիւն, թէ՛ ընթերցող հասարակութեան պահանջարկ: Բանախօսներուն ընդհանուր դիտարկումը այն էր, որ եթէ անցեալին հրատարակչական գործունէութիւնը կը սնուցուէր թէ՛ ընթերցողի պահանջարկով եւ թէ՛ մշակութային առաքելութեամբ, ապա այսօր ան վերածուած է աւելի մշակութային յանձնառութեան եւ հայ գիրքի գոյութիւնը ապահովելու անհատական ու հաստատութենական ճիգի:

Այս ծիրէն ներս առանձնապէս շեշտուեցաւ հայ դպրոցի դերակատարութիւնը: Կարօ Յովհաննէսեան եւ Պարոյր Աղպաշեան կարեւոր նկատեցին տեսլական ունեցող ղեկավարութեան դերը եւ մատնանշեցին, որ ընթերցասիրութեան ձեւաւորումը կը սկսի ընտանեկան միջավայրէն ու դպրոցէն: Միւս կողմէ, Պարոյր Աղպաշեան մտահոգութիւն յայտնեց երիտասարդ սերունդին համար հետաքրքրական հրատարակութիւններ պատրաստելու դժուարութեան շուրջ՝ ընդգծելով, որ այսպիսի գաղափար մը իրականացնելու համար անհրաժեշտ է բոլորովին այլ քաղաքականութիւն մը որդեգրել:

Ամփոփելով քննարկումը՝ Հայկազեան համալսարանի նախագահ վեր. դոկտ. Փոլ Հայտոսթեան գնահատեց հընչած տեսակէտներուն ու ներկայացուած նիւթերուն բովանդակալից բնոյթը: Ան նաեւ դիտել տուաւ, որ քննարկուած նիւթերուն շուրջ կարելի է ձեռնարկել աւելի ծաւալուն ուսումնասիրութիւններու եւ զանոնք հրատարակել «Հայկազեան հայագիտական հանդէս»-ի յառաջիկայ հատորին մէջ:

ԱԶԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԼԱՒ ԽԱՂՑԱՒ, ԲԱՅՑ ՉԿՐՑԱՒ ՅԱՂԹԵԼ ԿԻՊՐՈՍԻՆ

Հայաստանի ֆութպոլի հաւաքականը հինգշաբթի գիշեր 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն արձանագրեց Կիպրոսի հաւաքականին հետ, Ազգերու լիկայի իր 5-րդ մըրցումին:

Այս մրցումէն առաջ, Հայաստանի եւ Կիպրոսի ֆութպոլի ֆետերասիոններուն պատուիրակութիւնը այցելած էր Երեւանի Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր՝ գլխաւորութեամբ Կիպրոսի ֆութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Խարիս Լոյզիտեսի:

Կիպրոսի ներկայացուցիչները ծաղկեպսակ զետեղեցին 1915-ի Հայոց ցեղասպանութեան զոհերու յուշահամալիրին՝ յարգանքի տուրք մատուցելով եւ յարգելով զոհերու յիշատակը:

Մրցումը սկսաւ կիպրական յարձակումներով: Հայաստան առաջին կիսախաղին ճնշեց, բայց բաւարար վտանգ չստեղծեց Կիպրոսի բերդին վրայ: Կիպրոս 9-րդ վայրկեանին կոլ մըն ալ նշանակեց շնորհիւ Փիւնիկի յառաջապահ Իասոնաս Փիքիսի: Բ. կիսախաղին խումբը շատ աւելի լաւ էր եւ 58-րդ վայրկեանին կոլ մըն ալ նշանակեց՝ շնորհիւ Արթուր Դաւիթեանի՝ Արթուր Սերոբեանի փոխանցումէն օգտուելով: Քանի մը վայրկեան ետք Ղարիբեան կոլ մը եւս նշանակեց, բայց օֆսայտի պատճառով անիկա չվաւերացուեցաւ:

Վաղը՝ կիրակի օր, Հայաստան իր վերջին մրցումը պիտի կատարէ Լաթվիոյ դէմ՝ Ռիկայի մէջ:

Գլխաւոր մարզիչ Եղիշէ Մելիքեան

սանք, որ անոնք բոլորն ալ կը վերադառնան դաշտ: Այդ ժամանակ խումբը աւելի ուժեղ կ'ըլլայ, իսկ արդիւնքները կը բարելաւուին: Կարեւորագոյն բանը այն է, որ ֆութպոլիստները կը հասկըննան մեր պահանջները եւ գիտեն, թէ ինչ պէտք է ընեն դաշտին վրայ: Հիմա մենք պէտք է բարձրացնենք խաղին որակը եւ սպասենք վիրաւոր մարզիկներու վերադարձին: Մինչեւ գարուն տակաւին շատ ժամանակ կայ: Կը

Շար.ը՝ էջ 8

ՄՈՒՍԻԱԼԱ ԿՐՆԱՅ ԿԱՆՈԽ ԱՒԱՐՏԵԼ ԻՐ ԱՍՊԱՐԷԶԸ

Ըստ գերմանական հեղինակաւոր «Պիլտ» եւ «Ցայթ» պարբերականներուն, Պայերն Միւնիխի 23 տարեկան միջնապահ Ժամալ Մուսիալա կրնայ շատ կանուխ աւարտել իր արհեստավարժ ասպարէզը: Գերմանացի ֆութպոլիստին մօտ ախտորոշուած է ջիղերու հետ կապուած հիւանդութիւն մը:

Ըստ աղբիւրներուն, Մուսիալա կը տառապի լուսնոտութենէ, որ կրնայ գիտակցութեան կարճատեւ կորուստի դրուագներ պատճառել: Մուսիալա այս տարեշրջանի պատրաստութեան ժամանակ երկու յաջորդական մրցումներու ընթացքին ինկած էր եւ կորսընցուցած իր ուշքը:

Արդէն իսկ քանի մը օր առաջ Պայերն Միւնիխի պատուաւոր նախագահ Ուլի Հէօնես յայտնած էր, որ լրջօրէն մտահոգ է մարզիկին առողջական վիճակով:

Կը նշուի, որ Մուսիալայի հիւանդութիւնը ամբողջութեամբ բուժելի չէ: Այժմ մարզիկը կը հետեւի ակումբի բժիշկներուն ցուցմունքներուն՝ դեղերով լուծում գտնելու իր վիճակին, բայց ակումբի ղեկավարութիւնը մտավախութիւն ունի, որ անոր բուժումը կըրնայ կայուն արդիւնք չապահովել:

Թէեւ Միւնիխի ակումբը կը փորձէ կարելի ամէն ինչ՝ ֆութպոլիստին աջակցելու համար, բայց շատեր կը կարծեն, որ եթէ բուժումները արդիւնքի չհասնին, տաղանդաւոր ֆութպոլիստը կրնայ ստիպուիլ լքել իր արհեստավարժ ասպարէզը:

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՆ ՅՈՒՆՈՒԱՐԻՆ ՁԵՌՔ ՊԻՏԻ ՁԳԷ ՅԵՏՍԱՊԱՀ ՄԸ

Պարսելոնա ակումբը յունուարի փոխանցումներու պատուհանի ընթացքին լրջօրէն կը մտածէ պաշտպանողական գիծը զօրացնելու մասին, եւ 7 թեկնածուներ կան այդ դիրքին համար:

Ըստ «Տիարիօ Սփորթ»-ի, Հանզի Ֆլիք կազմած է կարճ ցուցակ մը, որ կ'ընդգրկէ Ա. Սէ. Միլանի մարզիկ Ֆիքայօ Թոմորին, Մանչեսթըր Սիթիի մարզիկ Վիթոր Ռէյսը, Արսենալի մարզիկ Փիերօ Հինքափին, Մանչեսթըր Եունայթըտի մարզիկ Լիսանտրօ Մարթինեսը, Փարիզ Սեն Ժերմենի մարզիկ Լուքաս Պերալտոն, Չելսիի մարզիկ Ճորել Հաթոն եւ Պայերն Միւնիխի մարզիկ Եոնաթան Թահը:

Պարսելոնա այժմ ունի 4 միլիոն եւրօ, եւ այդ իսկ պատճառով մարզիկ մը պէտք է այլ խումբի փոխանցէ, որպէսզի անհրաժեշտ մատչելի վարձակալութեան կամ շահաբեր փոխանցման գինով կարենայ պաշտպանողական մարզիկ մը ձեռք ձգել:

Կը նշուի, որ քաթալաններու խումբը պիտի փորձէ աշխատավարձով մարզիկ մը ձեռք ձգել, պարզապէս զուտ փոխանցման գին չվճարելու եւ անգամ մը եւս դժուարութիւններու առջեւ չգտնուելու համար:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԱՐԹՈՒՐ ՆԱԶԱՐԵԱՆԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ՝ ՄԻՆՉԵՒ 2040

Հայաստանի պասքեթպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Արթուր Նազարեան իր պաշտօնավարութեան առաջին 100 օրերը ամբողջացուցած է եւ ներկայացուցած հայկական պասքեթպոլի զարգացման երկարաժամկէտ ռազմավարութիւն՝ ընդգծելով ներկայի մարտահրաւէրները, յառաջիկայ տարիներու առաջնահերթութիւններուն ու մինչեւ 2040 թուականը նախատեսուած թիրախները:

29 յունիսին ֆետերասիոնի նախագահի պաշտօնը ստանձնած Նազարեան նշեց, որ անցեալ ժամանակաշրջանին բազմաթիւ հանդիպումներ եւ քննարկումներ կատարած է մարզիչներու, ակումբներու, մարզական կառոյցներու եւ միջազգային գործընկերներու հետ՝ լաւ ձեւով գնահատելու պասքեթպոլի ներկայ վիճակը: Ըստ Նազարեանի, թէեւ վերջին տարիներուն հայկական պասքեթպոլին մէջ յառաջդիմութիւնը նկատելի է, ինչպէս նաեւ այս մարզաձեւին նկատմամբ հետաքրքրութիւնը կ'աճի օրէ օր, բայց պէտք է ըսել, որ լուրջ խնդիրներ կան՝ ժամանակակից ենթակառոյցներու պակաս, մարզական զարգացման սահմանափակ կարելիութիւններ, մարզչական կրթութեան բարելաւման անհրաժեշտութիւն, աղջկանց պասքեթպոլի բաւական ցած մակարդակ եւ կայուն նիւթական օգնութեան համակարգի բացակայութիւն:

Ֆետերասիոնի գլխաւոր նպատակն է երկար ժամանակի վրայ եւ կայուն համակարգի ստեղծումը, որ ժամանակաւոր յաջողութիւններէ աւելին կ'ըլլայ, եւ անընդհատ կը պատրաստուին մրցունակ մարզիկներ: Այս նպատակով աշխատանքի 6 հիմնական քայլեր առնուած են:

- 2027-ին Հայաստան Եւրոպայի բոլոր (6) ախոյեանութիւններուն պիտի մասնակցի: Առաջին անգամ ըլլալով ֆիպայի Եւրոպայի տարիքային ախոյեանութիւններուն, Հայաստան պիտի մասնակցի մինչեւ 16, մինչեւ 18 եւ մինչեւ 20 տարեկաններու երկսեռ ազգային խումբերով: Յատկանշական է, որ Հայաստանի մինչեւ 20 տարեկաններու աղջկանց հաւաքականը իր պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով պիտի մասնակցի Եւրոպայի ախոյեանութեան, բան մը, որ կարեւոր խթան է աղջկանց պասքեթպոլի զարգացման համար:

Ֆետերասիոնին նպատակն է յառաջիկայ տարիներուն պարզապէս մասնակցութենէն անցնիլ բարձր դիրքերու համար պայքարի:

- Նախապատրաստական նոր ձեւ եւ մինչեւ 14 տարեկաններու հաւաքականի հիմնում:

Պասքեթպոլի ֆետերասիոնը արմատապէս կը փոխէ պատանեկան հաւաքականներու նախապատրաստութեան համակարգը: Եթէ նախապէս մինչեւ 16 տարեկաններու Եւրոպայի ախոյեանութեան նախապատրաստութիւնը կը սկսէր մրցաշարքէն 3-4 ամիս առաջ, այժմ այդ գործընթացը կը սկսի 2,5-3 տարի առաջ:

Մինչեւ 14 տարեկան տարիքային խումբի հիմնա-

Շար.ը՝ էջ 8

ԾԱՆՐԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՐԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

Հայաստանի ծանրաբարձութեան հաւաքականը, բաւական ձախող ելոյթէ մը ետք աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն, այժմ կը գտնուի մարզական հաւաքի մը՝ Սերպիոյ մէջ, լաւ ձեւով պատրաստուելու դեկտեմբերին տեղի ունենալիք դասաւորումի մըրցաշարքին, որ տեղի պիտի ունենայ Տոհայի (Քաթար) մէջ:

Նախնական կազմին մէջ ընդգրկուած են 14 մարզիկներ: Հիմնական կազմին մէջ ընդգրկուած են 11 մարզիկներ (6 տղաք եւ 5 աղջիկներ), ինչպէս նաեւ երեք պահեստի մարզիկներ:

Մարզիկներու հրապարակուած անուններուն կարգին են Վարազդատ Լալայեան, Գարիկ Կարապետեան, Ալեքսանտրա Գրիգորեան եւ Էմմա Պօղոսեան:

Ստորեւ կը ներկայացնենք հիմնական կազմը.

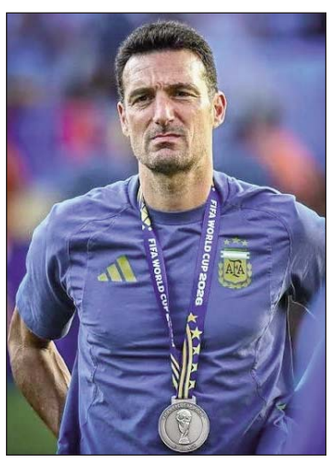
ՏՂԱՔ
Մինչեւ 75 քգ Գոռ Սահակեան
Մինչեւ 85 քգ Ռաֆիկ Յարութիւնեան
Մինչեւ 95 քգ Արա Աղանեան
Մինչեւ 95 քգ Դաւիթ Յովհաննիսեան
Մինչեւ 110 քգ Գարիկ Կարապետեան
110 քիլոկրամէն վեր Վարազդատ Լալայեան

ԱՂՋԻԿՆԵՐ
Մինչեւ 61 քգ Ալեքսանտրա Գրիգորեան
Մինչեւ 77 քգ Աննա Ամրոյեան
Մինչեւ 77 քգ Ալինա Սուքիասեան
Մինչեւ 86 քգ Էմմա Պօղոսեան
Մինչեւ 86 քգ Լիանա Գիւրչեան

ՊԱՀԵՍՏԻ ԿԱԶՄ
Մինչեւ 75 քգ Տիգրան Կարապետեան
Մինչեւ 85 քգ Մարտին Պօղոսեան
Մինչեւ 69 քգ Մերի Միսաքեան

Այս կազմը նախնական է, եւ Հայաստանի մասնակիցներու վերջնական կազմը կրնայ փոփոխութիւններ կրել:

ՍՔԱԼՈՆԻ ՈՐՈ՞Ի ՊԻՏԻ ՅԱՆՁՆԷ ՄԵՍՍԻԻ ԹԻ 10 ՇԱՊԻԿԸ

Արժանթինի ազգային խումբի գլխաւոր մարզիչ Լիոնել Սքալոնի եւ անոր մարզչական խումբը տակաւին չեն կրցած որոշել, թէ որո՛ւն պիտի յանձնեն պատմական խմբապետ Լիոնել Մեսսիի թիւ 10 մարզաշապիկը:

Մեսսիի միջազգային ասպարէզը աւարտելէ ետք, անոր պատուաւոր թիւ 10 մարզաշապիկին համար կը պայքարին երկու թեկնածուներ՝ Ինթեր Միլանի խմբապետ եւ յառաջապահ Լաուտարօ Մարթինեսը, ինչպէս նաեւ Քոմոյի յարձակողական ոճի միջնապահ Նիքօ Փասը:

Մեսսի իր հրաժեշտի մրցումը կատարած էր 7 հոկտեմբերին, երբ Արժանթին բարեկամական մըրցում կատարած էր Պենինի դէմ: Այդ մրցումին Մեսսի կրցած էր կոլ մը նշանակել եւ երկու կոլեր պատրաստել իր խմբակիցներուն, եւ Արժանթին 3-0 արդիւնքով աւարտած էր մրցումը:

ԿՈՒԱՐՏԻՈԼԱ ԿՐՆԱՅ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼ...

Միացեալ Նահանգներու մէջ մտադիր են ազգային խումբի գլխաւոր մարզիչի պաշտօնին վրայ նշանակել սպանացի մասնագէտ Փեփ Կուարտիոլան, եթէ այժմու գլխաւոր մարզիչը՝ արժանթինցի Մաուրիսիօ Փոչեթինոն հեռանայ իր պաշտօնէն:

Կը նշուի, որ Փոչեթինօ այժմ շատ մօտ է Մանչեսթըր Եունայթըտին միանալու:

Նշենք, որ Կուարտիոլայի մարզական վերջին պաշտօնը Մանչեսթըր Սիթիի հետ էր, որմէ հեռացած էր այս տարուան ամրան:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

«Հինգ ամիս առաջ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցան խորհրդարանական ընտրութիւններ: Հակառակ Ռու-սիոյ բազմաբնոյթ միջամտութիւններուն, անոնք հայ ժողովուրդին կարելիութիւն տուին յստակ ընտրութիւն կատարելու յօգուտ խաղաղութեան, ժողովրդավարութեան եւ Եւրոպայի հետ սերտ կապերու:

«Այդ ժամանակէն ի վեր Ռուսիոյ կողմէ Հայաստանի նկատմամբ գործադրուող ուղղակի քաղաքական եւ տնտեսական ճնշումները շարունակաբար կ'ուժեղանան: Ռուսիան Հայաստանի արտածման նկատմամբ աննախադէպ սահմանափակումներ կիրարկած է եւ այժմ կը սպառնայ ուժանիւթի մատակարարումները իբրեւ ահաբեկման միջոց օգտագործել:

«Ի պատասխան՝ մենք քայլեր կը ձեռնարկենք՝ Հայաստանին կարելիութիւն տալու պաշտպանելու իր գերիշխանութիւնը եւ ազատօրէն ընտրելու սեփական ապագան: Մենք պիտի շարունակենք աջակցիլ Հայաստանին տնտեսական գործընկերութիւններու բազմազանացման հարցին մէջ, մասնաւորաբար՝ առեւտուրի եւ ուժանիւթի ոլորտներուն մէջ՝ հիմնուելով Եւրոպական Միութեան որոշման վրայ, որով կասեցուած են դէպի Եւրոպական Միութիւն արտածուող հայկական ապրանքներու 80 առ հարիւրի նկատմամբ մաքսատուրքերը:

«Մենք նաեւ կ'աջակցինք Հայաստանի եւ Ազրպէյ-*ճանի միջեւ խաղաղութեան գործընթացքին եւ 2025 թուականի օգոստոսին Ուաշինկթընի մէջ կայացած հանդիպումէն ի վեր արձանագրուած նշանակալի յառաջընթացին, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման հոլովոյթին:

«Մենք կը խրախուսենք այդ ուղղութեամբ շարունակական ջանքերու գործադրութիւնը՝ ի շահ հայ եւ ազըրպէյճանցի ժողովուրդներուն, ինչպէս նաեւ ամբողջ շրջանին», նշուած է յայտարարութեան մէջ:

ՊԱՔՈՒ «ԲԱՐԲԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ» ՆԿԱՏԵՑ...

Շարունակուած Ա. էջէն

«Քաղաքակիրթ ժողովուրդները գիրքերու շնորհահանդէսներ կը կատարեն ոչ թէ այլ կրօնի պատկանող պաշտամունքային կառոյցներուն մէջ, այլ իրենց մշակութային հաստատութիւններուն մէջ», նշուեցաւ յայտարարութեան մէջ, զոր տարածեց ազրպէյճանական «Էյ. Փի. Էյ.» գործակալութիւնը:

Կառոյցը նաեւ բողոքեց դաւիլիճը հայ բանաստեղծին անունով անուանակոչելու եւ այնտեղ հետագային Չարենցի կիսանդրին տեղադրելու ծրագիրին դէմ: Յայտարարութեան հեղինակները Կապոյտ մզկիթը «ազրպէյճանական պատմամշակութային ժառանգութեան մաս կը նկատեն»՝ պնդելով, թէ անիկա «իրանական ներկայացնելը պատմութեան կեղծիք է»:

«Մենք վճռականօրէն կը դատապարտենք մշակութային նախաձեռնութեան անուան տակ կայացած այս ներկայացումը եւ Հայաստանի կառավարութենէն կը պահանջենք կանխել նման դէպքեր», յայտարարեց վարչութիւնը՝ աւելցնելով, թէ տեղի ունեցածը կասկածի տակ կը դնէ նաեւ խաղաղութեան գործընթացը:

Հայաստանի մէջ Իրանի դեսպանութիւնը, մինչդեռ, դաւիլիճը Չարենցի անունով անուանակոչելու որոշումը բացատրած է բանաստեղծին՝ իրանեան մշակոյթին ու գրականութեան նկատմամբ առանձնայատուկ հետաքրքրութեամբ, ինչպէս նաեւ Կապոյտ մզկիթի պահպանման մէջ անոր ունեցած աւանդով:

Կապոյտ մզկիթը կառուցուած է 1766 թուականին Երեւանի Հուսէյն-Ալի խանի իշխանութեան օրերուն: Խորհրդային տարիներուն փրկուած է քանդումէն շարք մը հայ մտաւորականներու, որոնց կարգին նաեւ Եղիշէ Չարենցի ջանքերով, եւ հետագային ծառայած է իբրեւ թանգարան:

Հայաստանի անկախացումէն ետք մզկիթը տրամադրուած է իրանեան կողմին՝ իբրեւ աղօթավայր:

ՔՈՒՇՆԵՐ. «ԱՌԱՆՑ ԵՒՐՈՊԱՑԻՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

բանակցողներ չեն ուզեր եւ կը ջանան իրենց պահանջները պարտադրել»:

«Ռուսերը Ուքրանիոյ վերաբերեալ բանակցութիւններուն մասնակցութիւնս չեն ուզեր, սակայն որոշումը իրենց ձեռքը չէ», նշեց Քալլաս:

Քրեմլինի բանբեր Տմիթրի Փեսքով յայտնեց, որ Ռուսիան եւրոպացիները Միացեալ Նահանգներու հովանաւորութեամբ բանակցութիւններուն մասնակից դարձնելէ առաջ կ'ուզէ անոնց «մտադրութիւնները» իմանալ:

«Երբ անոնց իսկական մտադրութիւնները եւ խաղաղութեան հոլովոյթին նպաստելու անոնց պատրաստութեան տարողութիւնը իմանանք, այն ատեն կրնանք ընդլայնուած ձեւաչափով բանակցութիւններ վարելու որոշումը տալ», նշեց Փեսքով:

Շուէտի վարչապետ Ուլֆ Քրիսթերսոն իր կարգին երէկ յայտնեց. «Ռուսիոյ հետ Ուքրանիոյ բանակցութիւնները պէտք է Ֆրանսան եւ Գերմանիան ներառեն, եւ կ'ողջունեմ Իտալիոյ եւ Լեհաստանի մասնակցութիւնը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

ներառել Սուրն ու Սայտան՝ հասնելով մինչեւ Նահր Առւալի գետէն հիւսիս գտնուող շրջաններ»:

●«ՄՈՒՏՈՒՆ». «Թուրքիոյ նախագահը հանրապետութեան նախագահին քաջալերեց Իրանի հետ հաղորդակցութեան ուղի բանալու՝ առաջարկելով թըրքական օգնութիւն այս հաղորդակցութիւնը դիւրացընելու համար, եթէ զայն անմիջականօրէն իրականացնելը կարելի չըլլայ»:

●«ՄՈՒՏՈՒՆ». «Թրքական կողմը սէուտցիներուն կոչ ուղղեց՝ իրենց լիբանանցի դաշնակիցները, մասնաւորաբար որոշ քրիստոնէական ուժերը խրախուսելու, մեղմացնելու միւս կողմին նկատմամբ իրենց հռետորաբանութիւնը»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ». «Իրավիճակին հետեւող աղբիւրներ հարց կու տան, թէ ի՞նչ էին այն պատճառները, որոնք խանգարած են Թուրքիոյ նախագահի որդիին՝ Պիլալ Էրտողանին այցելելու հարաւային Լիբանան եւ այնտեղի որոշ գիւղեր ստուգելու, մանաւանդ որ Թուրքիոյ դիրքորոշումները կը համապատասխանեն շրջանային «Դիմադրութեան գիծ»-ին: Անոնք հարց կու տան, թէ ան ինչո՞ւ իր ուշադրութիւնը կը կեդրոնացնէ Հիւսիսի եւ Աքքարի շրջանին վրայ»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ». «Դիւանագիտական տըւեալներ ի յայտ կը բերեն, թէ Հըզպալլան իր իրանեան կապերուն ճամբով կը հետեւի բանակցութիւններուն ընթացքին, հակառակ այդ առնչութեամբ պաշտօնական զեկուցում չստանալուն, եւ առանց որ Թեհրանը իր բոլոր խաղաքարտերը բացայայտէ կամ բանակցութեան **մեքանիզմին** վերաբերեալ յստակ երաշխիքներ տայ»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Արապիա»-ին. «Դատախազը իրաքցի նախկին երեսփոխան Ալուանիի դիակը յանձնելէ առաջ բժշկական քայլերու ամբողջացումը պահանջեց»:

●95 եւ 98 օքթան պենզինի գիները նուազեցան 54000 լ.ո.-ով եւ յաջորդաբար հասան 2.391.000 լ.ո.-ի եւ 2.409.000 լ.ո.-ի, մազութին գինը նուազեցաւ 35000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 2.524.000 լ.ո.-ի, իսկ պիւթակազին գինը մնաց անփոփոխ՝ 1.640.000 լ.ո.:

ՀԸՉՊԱԼԼԱ. ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆՔ...»

Շարունակուած 2-րդ էջէն

«Պահրէյնի կրօնաւորներուն, վերնախաւին ու ժողովուրդին դէմ կիրարկուող կամայականութիւնն ու քաղաքական կալանաւորումը, բռնի հեռացման քայլերը, քաղաքացիութենէ զրկումը, մահապատիժները, հարիւրաւոր կրօնաւորներու եւ քաղաքացիներու բանտարկութիւնը մարդկային ու քաղաքական մակարդակի վրայ մերժելի ու դատապարտելի բռնակալութիւն է եւ տեւական մտահոգութեան նիւթ, որ միայն թշնամիներու շահերուն կը ծառայէ», յայտնեց հաղորդագրութիւնը:

«Լիբանանի մէջ իսրայէլեան բռնագրաւումին դիմադրող մեր ժողովուրդը իր մերժումն ու դատապարտումը կը յայտնէ Պահրէյնի եղբայրական ժողովուրդին դէմ գործուող քաղաքական անիրաւութեան, եւ կոչ կ'ուղղէ՝ վերատեսութեան ենթարկելու անոր նկատմամբ վարմունքի քաղաքականութիւնը, այն յոյսով, որ Պահրէյնի մէջ անվտանգութիւն, կայունութիւն ու զայն երաշխաւորող ներքին համախոհութիւն կը հաստատուի», շեշտեց Հըզպալլան:

ՄԻՖԹԻ ՔՍՊԱԼԱՆ. «ՊԻՏԻ ՉԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ...»

Շարունակուած 2-րդ էջէն

«Լուծումը այսօր, վաղը կամ միւս օրը միայն պիտի ըլլայ ազգային կարողութիւններով, որ կը միաւորէ Դիմադրութիւնը, բանակը, համակեցութիւնն ու Ազգային ուխտի ձեւաչափը գերիշխանական ու Ազգային դիմակայութեան դիւցազներգութեան ծիրին մէջ:

«Այս երկրին համար ոչինչ աւելի կարեւոր է, քան համախոհութիւնը, միասնութիւնը, համերաշխութիւնը, գործընկերութիւնն ու երկխօսութիւնը: Ով որ կը պնդէ միակողմանիօրէն գործելու վրայ, միայն ինքզինք ձախողութեան ու պարտութեան կը դատապարտէ: Ինչ կը վերաբերի մեզի, մենք պիտի չընդունինք որեւէ գործարք, որ Լիբանանի գերիշխանութիւնն ու շահերը կը խաթարէ», նշեց շէյխ Քապալան:

ԱՐԹՈՒՐ ՆԱԶԱՐԵԱՆԻ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

8 տարուան ընթացքին մինչեւ 18 եւ մինչեւ 20 տարեկաններու տղոց եւ աղջկանց հաւաքականները հասցնել Բ. կարգի լաւագոյն տասնեակ:

10 տարուան ընթացքին ապահովել Հայաստանի տղոց եւ աղջկանց հաւաքականներու մասնակցութիւնը Եուրոպասքեթի աւարտական փուլերուն:

Ամփոփելով իր ծրագիրը՝ Արթուր Նազարեան ընդգծեց, որ այս նպատակներուն հասնելու համար անհրաժեշտ է պետութեան, համայնքներու, ակումբներու, գործարարներու եւ սփիւռքի միասնական աշխատանքը: «Մեր նպատակը պարզապէս աւելի շատ մրցումներու յաղթելը չէ, այլ հայկական պասքեթպոլի այնպիսի ապագայ կերտել, որ իւրաքանչիւր նոր սերունդ աւելի մեծ կարելիութիւններ ունենայ, քան նախորդը», ըսաւ Նազարեան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԼԱՒ ԽԱՂՑԱՒ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

կարծեմ, որ Սերգէյ Մուրատեան, Էդուարդ Սպերցեան, Վահան Բիչախչեա, Պուենօ, Կերակուսեան եւ մնացեալ վիրաւոր տղաքը պէտք է լաւ վիճակի մէջ ըլլան: Յոյսով ենք, որ այդ ժամանակ մենք շատ զօրաւոր խումբ կ'ունենանք», ըսաւ Մելիքեան:

Ա. կարգի խումբերուն գծով Իտալիա մեծ անակնկալով մը 3-1 արդիւնքով յաղթեց Ֆրանսային, մինչ Անգլիա 2-1 արդիւնքով յաղթեց Խրուաթիոյ, ուր Հերի Քէյն իր 126-րդ ելոյթը ունեցաւ՝ նոր մրցանիշ հաստատելով Անգլիոյ ազգային խումբի առաւելագոյն ելոյթներուն առումով:

Սպանիա 2-0 արդիւնքով յաղթեց Չեխիոյ՝ այս վերջինիս դաշտին վրայ, մինչ Պելճիքա 2-1 արդիւնքով յաղթեց Թուրքիոյ մէջ:

ՇԱԲԱԹ-ԱՎԵՐՋԻՆ՝ «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»-ԷՆ
Radio Voice of Van - Վանայ Ձայն FM: 94.7 եւ 95 MHz

7.00- Քայլերգներ / Առաւօտ լուսոյ
7.05- Հանդարտ երգեր
8.00- Սփիւռքահայ երգիչներու կատարումներ
8.30- Լուրեր
9.00- Հայրենի երգիչներու սիրուած երգեր
9.30- Խանդավառ երգեր
10.30- Հայկական աշխարհի լուրեր (ուղիղ՝ դիմատետրով)
10.45- Լիբանանահայ երգիչներու կատարումներ
11.00- «Հայեացքն Արցախին» **(կրկ.)**
11.30- «Քիչ մը ծիծաղ»
11.40- Նոր երգեր
12.00- «ՀՄԸՄ-ի Ձայնը». հիւրեր՝ Ֆուատ Մուրատեան, Թալին Մոսիկեան եւ Յարութ Պալեան **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
12.30- Սփիւռքահայ երգիչներու կատարումներ
1.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
1.30- Լուրեր
2.00- «Յիշատակելիները» (Մովսէս Տէր Գալուստեան)
2.05- Ցեղափոխական երգեր
3.00- «ԳՈՀԱՐ» համոյթի կատարումներ
4.00- Հայրենի խումբերու կատարումներ
5.00- «Վանայ Ձայն»-ը երեկոյեան
5.05- Վերամշակուած՝ ռեմիքս երգեր
6.00- Նոր երգեր
6.30- Լուրեր
6.50- Հայրենի երգիչներու կենդանի կատարումներ
8.00- Խանդավառ երգեր
11.00- Յունարէն երեկոյ
12.00- «Յիշատակելիները» / Ցեղափոխական երգեր
2.00- Սիրային երգեր
3.00- Այլազան երգեր
6.00- Հանդարտ երաժշտութիւն

ԿԻՐԱԿԻ
7.00- Քայլերգներ / Առաւօտ լուսոյ
7.05- Հանդարտ երգեր
9.30- Լուրեր
9.40- Զուգերգներ
10.00- Պատարագ
12.00- Սփիւռքահայ երգիչներու կատարումներ
12.30- Լուրեր
12.40- Լիբանանահայ երգիչներու կատարումներ
1.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
2.00- «Յիշատակելիները» (Խաչիկ Կարճիկեան)
2.05- Ցեղափոխական երգեր
4.00- Հայրենի սիրուած երգիչներու կատարումներ
5.00- «Վանայ Ձայն»ը երեկոյեան
5.05- «Մեծ հայրիկը եւ մենք» **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
6.00- Ռատիօ-թատրոն (կրկ.)
6.20- «Երգ-երգոց»-ի կատարումներ
6.30- Լուրեր
6.50- Խանդավառ երգեր
7.00- Հայրենի խումբերու կատարումներ
8.00- Նոր երգեր
9.00- Զուգերգներ
10.00- Սիրային երգեր
11.00- Ազնաւուրի կատարումներ
12.00- «Յիշատակելիները» / Ցեղափոխական երգեր
2.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
3.00- Հայերէն այլազան երգեր
6.00- Հանդարտ երաժշտութիւն

Ձեր մեայուն ընկերակիցը Radio Voice of Van:Live
DOWNLOAD Google Play App Store